

Tvorba didaktických testov v anglickom jazyku

Mária Marciová

Bratislava
2011

Obsah

PREDHOVOR	5
ÚVOD	7
1 TEORETICKÁ ČASŤ	8
1.1 Didaktický test v pedagogickej praxi	8
1.1.1 Klasifikácia didaktických testov	8
1.1.2 Vlastnosti didaktických testov	13
1.1.3 Špecifikácie testu	17
1.1.4 Postup prípravy testu	19
1.2 Testovanie receptívnej jazykovej zručnosti – čítania s porozumením	20
1.2.1 Funkcie	20
1.2.2 Typy textov	22
1.2.3 Typy testových úloh	23
1.2.4 Výhody a nevýhody niektorých testových úloh	24
1.3 Testovanie receptívnej jazykovej zručnosti – počúvania s porozumením	26
1.3.1 Funkcie	26
1.3.2 Výber nahrávok a ich náročnosť	28
1.3.3 Náročnosť úlohy	30
1.3.4 Typy testových úloh	31
2 PRAKTICKÁ ČASŤ	33
2.1 Čítanie s porozumením – príklady testových úloh	33
2.1.1 Úlohy zamerané na rýchle a selektívne čítanie s cieľom zistiť hlavnú myšlienku	33
2.1.2 Úlohy na vyhľadávanie informácie	39
2.1.3 Úlohy na rozlíšenie explicitne daných hlavných myšlienok od podporných detailov	46
2.1.4 Úlohy zamerané na vyvodenie implicitných myšlienok a informácií	47

2.1.5 Úlohy zamerané na rozlíšenie faktu od názoru	48
2.1.6 Úlohy zamerané na pozorné čítanie s cieľom určiť neznáme slová z kontextu	49
2.1.7 Úlohy zamerané na zistenie lexikálnej a gramatickej kohézie	50
2.1.8 Cloze test	52
2.1.9 Zhrňujúci doplnovací test	54
2.2 Počúvanie s porozumením – príklady testových úloh	55
2.2.1 Úlohy zamerané na zistenie podstaty textu	55
2.2.2 Úlohy zamerané na zistenie hlavnej myšlienky	56
2.2.3 Úlohy zamerané na zistenie špecifických informácií	60
2.2.4 Úlohy zamerané na vyvodenie implicitných myšlienok a informácií	67
ZÁVER	71
ZOZNAM BIBLIOGRAFICKÝCH ODKAZOV	72
Príloha A	74
Príloha B	75

PREDHOVOR

Čo je testovanie? Podľa McNamaru (2000, s. 3) „testovanie je univerzálna črta sociálneho života“. Počas histórie boli ľudia vystavení testovaniu, aby dokázali svoje schopnosti alebo aby preukázali svoju identitu. Čo platí pre testovanie vo všeobecnosti, platí tiež pre testovanie v cudzom jazyku. Je mnoho dôvodov na rozvíjanie kritického pochopenia princípov jazykového testovania. Je zrejmé, že to potrebujú hlavne tí, ktorí sú experti v danej oblasti a pracujú v nej, ale aj mnoho ďalších, ktorí prichádzajú do kontaktu s cudzím jazykom a z rôznych príčin chcú mať o testovaní informácie:

1. jazykové testy zohrávajú významnú úlohu v živote mnohých ľudí, sú vstupnou bránou v dôležitých momentoch života, počas vzdelávania, v zamestnaní atď.
2. sú to učitelia cudzích jazykov, ktorí potrebujú mať vedomosti o testovaní kvôli správne umiestneniu žiakov do skupín, na zistenie progresu u študentov a spätnej väzby.

Didaktický test je pre učiteľa spojencom aj výzvou. Je to užitočný nástroj. Dobre informuje a jeho výsledky nesú pečať objektívnej spravodlivosti. Ak je učiteľ aj jeho tvorcom, núti ho svojou podstatou odkryť v dôverne známom učive netušené vnútorné súvislosti.

Pretože test je nezávislý od žiaka i učiteľa, jeden aj druhý sa ho neraz obávajú. Vo svojej priamočiarosti ignoruje ostatné ľudské súvislosti obidvoch účastníkov pedagogickej interakcie a odzrkadľuje iba jej bezprostredný výsledok. Učiteľ, ktorému záleží na kvalite svojej práce, by mal testy používať a mal by si ich vedieť aj zostaviť a overiť. Je to neľahká, zdĺhavá práca, ktorá vyžaduje veľký záujem, nadšenie a dôkladnú teoretickú prípravu, ale aj zručnosť tvoriť testové úlohy. Tento vklad sa však vráti, a to nielen v lepšom poznaní výsledkov práce žiaka, ale

aj v hlbšom pochopení podstaty vyučovacej činnosti a jej obsahu. Úsilie učiteľov vytvoriť si vlastné testy nie je v rozpore s existenciou štandardizovaných didaktických testov s celoštátnou platnosťou ani v rozpore s testami, ktoré sú súčasťou metodických príručiek k jednotlivým učebniciam anglického jazyka. Jednak preto, že sa tieto druhy testov môžu v škole dopĺňať, ale predovšetkým z toho dôvodu, že štandardizované testy a testy, ktoré sú súčasťou metodických príručiek, môžu pokryť len časť potrieb v procese výučby anglického jazyka základných a stredných škôl. Vlastné testy možno navyše zamerať podľa potreby na presne vymedzené časti učiva, tematické celky a podobne. Osobitný význam nadobúda táto skutočnosť v súvislosti so zmenami vo vzdelávacej sústave a s modernizáciou pedagogického myslenia, čo uvoľňuje učiteľovi priestor na tvorivosť a nevyhnutne ho bude viesť k väčšej diferenciacii v obsahu a spôsoboch realizácie výchovno-vzdelávacieho procesu. Pretože v teste, ktorý vypracoval iný autor, nemožno robiť nijaké zásahy a úpravy, vlastný test umožní detailnejšie vystihnúť špecifické stránky odučenej látky.

ÚVOD

Tento materiál je určený učiteľom anglického jazyka na základných a stredných školách, ktorí chcú poznať základné východiská a princípy tvorenia didaktického testu. Cieľom tejto práce je poskytnúť učiteľom materiál, ktorý bude základom na tvorbu didaktických testov v anglickom jazyku.

Príručka obsahuje teoretickú a praktickú časť. V teoretickej časti sme sa snažili podať jednoduchou a zrozumiteľnou formou základy nevyhnutnej teórie. V príručke uvádzame klasifikáciu didaktických testov, vysvetľujeme vlastnosti didaktických testov, objasňujeme špecifikácie testov a postup prípravy testu. Ďalej sa venujeme receptívnym rečovým zručnostiam: čítaniu s porozumením a počúvaniu s porozumením, a to z dvoch hlavných dôvodov:

1. zručnosť čítania s porozumením a počúvania s porozumením spôsobuje žiakom nemalé problémy,
2. testy, ktoré sú súčasťou učebníc anglického jazyka, sú zamerané hlavne na gramatiku a slovnú zásobu a obsahujú veľmi málo úloh na testovanie čítania a počúvania s porozumením.

V teoretickej časti vymedzujeme základné pojmy, uvádzame funkcie (čiastkové zručnosti), na ktoré sa treba sústrediť pri testovaní receptívnych zručností, typy textov, typy testových úloh. Vysvetľujeme náročnosť textov, náročnosť jednotlivých typov úloh, rozdiely medzi čítaním a počúvaním.

V praktickej časti uvádzame príklady rôznych typov testových úloh zameraných na rôzne funkcie z receptívnych rečových zručností čítania s porozumením a počúvania s porozumením. V tejto príručke sa nevenujeme analýze a interpretácii výsledkov testu, nakoľko táto problematika už bola opísaná v metodickom materiáli *Skúšanie, testovanie a hodnotenie v edukačnom procese* od autoriek PhDr. R. Rafajlovičovej, PhD. a Mgr. M. Štulrajterovej (Bratilava, 2002).

1 TEORETICKÁ ČASŤ

1.1 DIDAKTICKÝ TEST V PEDAGOGICKEJ PRAXI

1.1.1 *Klasifikácia didaktických testov*

V odbornej literatúre je niekoľko triedení didaktických testov, takže ich môžeme klasifikovať z rôznych hľadísk. G. Rötling (2000, s. 8-11) ich delí takto:

1. Podľa dokonalosti prípravy didaktických testov a ich vybavenia
 - štandardizované – overujú sa na veľkej vzorke žiakov, obsahujú testové štandardy umožňujúce vyjadriť výkon testovaného žiaka vo vzťahu k celej populácii žiakov,
 - neštandardizované – učitelia ich pripravujú sami, ak sa podrobia analýze a na jej základe sa upravia, zvýši sa ich reliabilita;
2. Podľa charakteru činnosti testovaných žiakov
 - kognitívne – zisťujú vedomosti a intelektové zručnosti,
 - psychomotorické – zisťujú psychomotorické zručnosti;
3. Podľa časového zaradenia do vyučovacieho procesu
 - vstupné – zisťujú vedomosti a zručnosti žiakov, ktoré sú predpokladom na úspešné štúdium v určitom odbore,
 - priebežné – zadávajú sa v priebehu vyučovacieho procesu, ich obsahom je zvyčajne menšia časť učiva,
 - výstupné – zadávajú sa na konci klasifikačného obdobia, ich obsahom je polročné, resp. celoročné učivo;
4. Podľa miery objektívnosti hodnotenia
 - objektívne skórovateľné – obsahujú úlohy, ktorých správnosť riešenia možno jednoznačne posúdiť, môže ich opravovať aj neodborník, ak má kľúč k hodnoteniu,

- subjektívne skórovateľné – obsahujú úlohy, pri ktorých na posúdenie správnosti ich riešenia je potrebný úsudok opravujúcej osoby, musí ich opravovať odborník;
5. Podľa porovnávania a interpretácie úloh v didaktickom teste
- rozlišujúce – vyjadrujú výkon žiaka v porovnaní so spolužiakmi,
 - overujúce – vyjadrujú výkon žiaka v množstve osvojeného učiva;
6. Podľa konštrukčného hľadiska. Je to jedno z najpoužívanejších triedení. Podľa M. Lapitku (1996, s. 26-27) test môžeme konštruovať dvojakým spôsobom:
- jednak prostredníctvom náhodného výberu testových položiek, takýto test sa volá homogénny. Pri jeho tvorbe sa postupuje tak, že sa celá učebná látka najprv spracuje na súbor jednoduchých, povinne rovnocenných faktografických otázok alebo úloh, aby sa zaručilo, že sú tieto indikátory z hľadiska obsahu a náročnosti rovnocenné a navzájom zameniteľné. To je totiž nevyhnutná podmienka, aby test bol skutočne homogénny, aby sa jeho položky mohli náhodne vyberať. Pedagogická použiteľnosť takýchto testov je veľmi obmedzená. Homogénne testy sa používajú ako forma prijímacej skúšky, v ktorej poslucháč dosiahne alebo nedosiahne predpísaný počet bodov, aby mohol byť prijatý do školy alebo aby mohol postúpiť do vyššieho ročníka.
 - jednak metódou logického výberu učiva, keď sa vedome usilujeme dodržať v obsahu testu štruktúru učebnej látky. Takýto typ testu je homomorfný. Test, ktorý vznikol zámerným reprezentatívnym výberom prvkov z obsahu nejakého tematického celku, zachováva základné štruktúrne vzťahy medzi prvkami a ich významovú hierarchiu. Ich výber preto nemôže byť náhodný a možnosť variantov je veľmi obmedzená. Väčšina didaktických

testov, ktoré sa používajú v školách, sú testy tohto typu a vo vedomí verejnosti sa pojmy didaktický test a homomorfný test zväčša prekrývajú.

Táto klasifikácia nie je úplná, existujú aj iné klasifikácie. Jednou z nich je klasifikácia podľa A. Hughesa (1989, s. 9-20). A. Hughes delí testy podľa zámeru, kvôli ktorému sa realizujú. Sú rozdiely medzi priamym a nepriamym testovaním, medzi integrujúcim testovaním a testovaním obtiažnosti, medzi testovaním absolútneho a relatívneho výkonu, medzi objektívnym a subjektívnym testovaním.

7. Podľa účelu testovania A. Hughes (1989, s. 9-20) delí testy na 4 základné typy: testy výkonu, zručnosti (proficiency tests), súhrnné (achievement tests), diagnostické (diagnostic tests), testy zaradenia, umiestnenia (placement tests)
- **testy výkonu, zručnosti** (proficiency tests). Týmito testami sa zisťuje spôsobilosť na určité odborné činnosti alebo napr. celková úroveň ovládania jazyka bez ohľadu na kurz, sylaby a pod. Termín „kvalifikovaný“ (proficient) znamená dostatočne ovládať jazyk na určitý účel, napr. či respondent bude schopný študovať na britskej univerzite, alebo či respondent dosiahol určitý štandard jazykových zručností (First Certificate Examination).
 - **súhrnné testy** (achievement tests) priamo súvisia s jazykovým kurzom, cieľom súhrnných testov je zistiť úspešnosť individuálnych študentov, skupiny študentov alebo samotných kurzov. Sú dva typy týchto testov: 1. záverečné testy (final tests) a 2. priebežné testy (progress tests). Záverečné testy sa využívajú na konci kurzu, ročníka alebo štúdia. Zvyčajne sú zadávané centrálné (napr. ministerstvom školstva, vzdelávacími inštitúciami a pod.). Obsah záverečných testov by mal byť priamo založený na študijnom programe alebo učebniciach. Nevýhodou je, že

ak je študijný program zle zostavený alebo učebnice sú zle vybrané, výsledky testu môžu byť zavádzajúce. Alternatívny prístup je, keď sa obsah testu opiera priamo o ciele kurzu. To má množstvo výhod: a) prinúti to tvorcov syláb, aby boli otvorení cieľom kurzu, b) absolvovanie testu ukáže, do akej miery študenti dosiahli stanovené ciele. To núti tých, ktorí sú zodpovední za sylaby a výber učebníc a materiálov, aby sa ubezpečili, že sú v súlade s cieľmi kurzu. A. Hughes (1989, s. 11) preferuje testy založené na cieľoch kurzu, nakoľko takéto testy poskytujú presnejšie informácie o výkonoch skupiny alebo jednotlivcov a pravdepodobne budú mať blahodarný vplyv na učenie. Samozrejme, ak ciele sú nerealistické, potom testy preukážu ich zlyhanie. Tvorcovia testov musia vytvárať také výkonové testy, ktoré odrážajú ciele konkrétneho kurzu. Priebežné testy (progress tests) sú určené na meranie pokroku, ktorý študenti urobili. Tieto testy by tiež mali vychádzať z cieľov kurzu. Podľa Hughesa (1989, s. 12) je najlepšie vytvoriť sériu dobre definovaných (presne vymedzených) krátkodobých cieľov.

- **diagnostické testy** (diagnostic tests) sa využívajú na určenie silných a slabých stránok žiakov. Primárne sú zamerané na zistenie, aká ďalšia výučba je potrebná. Na úrovni všeobecných jazykových zručností je to primerane priamočiare. Môžeme byť napr. sebaistí pri vytváraní testov, ktoré nám ukážu, že študent má napríklad slabý písomný prejav, je dobrý v čítaní s porozumením. Ale nie je také ľahké získať detailnú analýzu študentovho ovládania gramatických štruktúr, napr. zvládnutie predprítomného času a minulého času. Na to potrebujeme množstvo príkladov, keď študent vyberá z dvoch štruktúr v rôznych kontextoch. Takýto test bude ale nepraktický, čo sa týka rozsahu. Preto je len veľmi málo testov určených výhradne na diagnostické účely.

- **testy zaradenia, umiestnenia** (placement tests). Tieto testy majú za úlohu poskytnúť informácie, ktoré pomôžu umiestniť študentov do skupín podľa úrovni. Neexistuje univerzálny test z anglického jazyka, ktorý sa hodí pre každú inštitúciu. Testy zaradenia, ktoré sú najúspešnejšie, sú tie, ktoré sú skonštruované pre určitú situáciu, teda pre každý kurz, resp. ročník zvlášť.

8. Priame verus nepriame testovanie

- priame testovanie je také, ktoré vyžaduje od kandidáta precízne vykonanie zručnosti, ktorú chceme odmerať. Ak chceme vedieť, ako kandidáti vedia písať kompozície, dáme im písať kompozície. Úlohy a texty použité v teste by mali byť, ak je to možné, autentické. Priame testovanie sa ľahšie zrealizuje, ak hodlá zmerať produktívne jazykové zručnosti: rozprávanie a písanie (tvorenie kompozícií). Avšak pri čítaní a počúvaní je potrebné dať kandidátom nielen čítať a počúvať, ale tiež demonštrovať, že to urobili úspešne. Tí, ktorí testy vytvárajú, musia použiť také metódy, aby získali presné dôkazy, informácie.
- nepriame testovanie sa pokúša zmerať schopnosti, ktoré sú základom pre zručnosti, o ktoré sa zaujíname. Napríklad táto metóda nepriamo meria schopnosť tvoriť kompozície. *At first the old woman seemed unwilling to accept anything that was offered her by my friend and I.* Kandidát má určiť, ktoré z podčiarknutých slov sú nesprávne alebo nevhodné v štandardnej angličtine. Iný príklad nepriameho testovania je napríklad metóda testovania výslovnosti pomocou papiera a ceruzky, kde kandidát musí určiť dvojice slov, ktoré sa rýmujú.

9. Oddelené verus integrujúce testovanie

- oddelené testovanie sa vzťahuje na testovanie iba jedného prvku, úloha po úlohe. Môže to zahŕňať napríklad sériu úloh, z ktorých každá testuje určitú gramatickú štruktúru.

- integrujúce testovanie, naopak, vyžaduje od kandidáta kombináciu množstva jazykových elementov v skompletizovaní úlohy. Napríklad písanie kompozície, robenie poznámok počas počúvania prednášky alebo skompletizovania cloze testu.

10. Objektívne verzus subjektívne testovanie

Rozdiel je tu iba medzi metódami bodovania a ničím iným. Ak pri bodovaní nie je potrebný úsudok, je to objektívne testovanie, napr. test s voliteľnými odpoveďami (multiple choice test). Ak je potrebný úsudok (napr. pri kompozícii), hovoríme o subjektívnom testovaní.

1.1.2 *Vlastnosti didaktických testov*

Test je pomerne zložitý celok, vzniká náročnou analýzou a syntézou didaktických systémov, a preto aj jeho celková hodnota sa dá vyjadriť len ako viacrozmernej ukazovateľ. Test má totiž viacero navzájom zložito pospájaných vlastností, ktoré musíme poznať. V teórii testov sa udáva pomerne veľký počet testových charakteristík.

V tejto práci budeme hovoriť o piatich charakteristikách testov:

1. validita,
2. reliabilita,
3. objektívnosť,
4. praktickosť,
5. prospešnosť spätného vplyvu na proces učenia.

Validita

J. Mužič (1971) tvrdí, že test je validný do takej miery, do akej zodpovedá práve tomu, čo sa ním chce merať. V zhode s A. Hughesom test

je validný, ak meria to, čo máme v úmysle merať (1989, s. 22). Zdá sa to celkom jednoduché. Ak sa však na to bližšie pozrieme, chápanie validity odkrýva množstvo aspektov a každý z nich si zasluhuje našu pozornosť.

Validita (platnosť, vhodnosť) merania je vlastne miera obsahovej správnosti informácie, ktorú nástroj o meranom znaku podá. Väčšina odborníkov charakterizuje validitu ako pravdepodobnosť zhody medzi výsledkami testu a tým, čo chceme testom zistiť. Ten, kto test zostavuje, musí vedieť, čo chce daným testom merať, aké vedomosti a schopnosti, t. j. ktoré kompetencie. Cieľové kompetencie sú jasne definované napr. pri zisťovaní schopnosti čítania s porozumením v anglickom jazyku – kandidát dokáže v texte nájsť požadované informácie, odhadne význam neznámeho slova, vie odpovedať na otázky vychádzajúce z textu atď. V rôznych literatúrach sa uvádza veľa rôznych druhov validity. Nejde však o terminologickú nejednotnosť autorov. Pri zisťovaní validity totiž môžeme vychádzať z viacerých dosť odlišných stanovísk.

Obsahová validita (content validity)

„Test má obsahovú validitu, ak jeho obsah predstavuje reprezentatívnu vzorku jazykových zručností, štruktúr atď., ktorými sa mieni zaoberať“ (Hughes, 1989, s. 22). Je samozrejmé, že gramatický test musí pozostávať z úloh, ktoré testujú vedomosti z gramatiky, ale to samotné nám nezaručuje obsahovú validitu. Test bude mať obsahovú validitu iba vtedy, ak obsahuje správnu vzorku príslušných štruktúr. Táto vzorka závisí od toho, aký je účel testu. To znamená, že testové úlohy sú porovnávané s kompetenciami, ktoré má test merať. Tieto kompetencie by mali byť obsiahnuté v osnovách a cieľových štandardoch. Napríklad test, ktorého obsahom sú len gramatické úlohy, môže byť validným testom schopnosti použitia gramatických vedomostí, nie však validným testom schopnosti použitia gramatických vedomostí v komunikácii.

Kritériová validita (criterion-related validity)

Kritériová validita posudzuje vzťah medzi výsledkami testu s nejakým nezávislým a vysoko spoľahlivým ohodnotením schopností študenta. Sú dva druhy kritériovej validity: súbežná validita (concurrent validity) a prediktívna validita (predictive validity). Súbežná validita sa zaoberá vzťahom medzi tým, čo sa meria testom (zvyčajne je to novo-vytvorený test) a iným existujúcim kritériom, ktorým môže byť napr. štandardizovaný test a ktorý meria rovnaké kompetencie. Výsledky by sa mali zhodovať, resp. pozitívne korelovať. Predpokladá sa, že obidva testy sú administrované približne v rovnakom čase. Prediktívna validita meria, ako dobre test predpovedá výkon na základe externého kritéria. Ide o schopnosť testu predpovedať mieru úspešnosti žiaka v ďalšom štúdiu. V pedagogickej oblasti je jej význam zrejmý najmä pri záverečnej alebo prijímacej skúške. Ak je žiak úspešný v písomnej časti maturitnej skúšky z anglického jazyka, mal by byť rovnako úspešný aj na prijímacích skúškach z anglického jazyka. Hovoríme tu o vysokej prediktívnej validite.

Konštruktová validita (construct validity)

Konštruktová validita udáva, nakoľko test meria práve tú zručnosť žiaka, ktorú má merať. Ak napr. zručnosť čítania s porozumením zahŕňa množstvo subzručností, ako je napr. schopnosť uhádnuť význam neznámych slov z kontextu, potom časť testu bude mať konštruktovú validitu vtedy, ak bude obsahovať úlohy na odhad neznámeho slova z kontextu.

Validita dojmu (face validity)

Validita dojmu je vlastne zvláštnym prípadom obsahovej validity, ide o posúdenie testu „na prvý pohľad“, a to buď samotnými účastníkmi

kurzu, žiakmi alebo širšou pedagogickou verejnosťou. V škole sa môžu kolegovia tvorcov testu vyjadriť, či sa podľa nich testom meria to, čo sa má merať, aké sú nedostatky testu už na prvý pohľad (bližšie o tom A. Hughes, 1989, s. 22-28, Dictionary of language testing, 1999, s. 220-222).

Reliabilita – spoľahlivosť testu (test reliability)

Rozumie sa ňou presnosť, s akou sa didaktickým testom merajú vedomosti žiakov. Výsledky testov by mali byť spoľahlivé, mali by čo najpresnejšie zobraziť úroveň overovaných kompetencií. To znamená, že ak by tí istí respondenti písali ten istý test dvakrát po sebe, výsledky by mali byť podobné. Časový odstup musí byť primeraný, aby nedošlo k výraznému zabúdaniu učiva, ale zároveň dostatočne dlhý, aby si kandidáti nemohli zapamätať odpovede mechanicky. Rozdiely vo výkonoch môžu byť spôsobené náhodnými faktormi, ako sú zlá nálada, únava a pod. Reliabilita testu je vyjadrená koeficientom, ktorého ideálna hodnota je 1. Dnes už existujú rôzne štatistické programy, ktoré po zadaní dát vypočítajú všetky potrebné ukazovatele testu (A. Hughes, s. 29-33, Dictionary of language testing, 1999, s. 168-169).

Objektivita testu (objective test)

Objektívny test je taký, v ktorom sú všetky úlohy objektívne hodnotené. V objektívnom teste sú jasne špecifikované správne odpovede, od hodnotiacich sa nevyžaduje úsudok. S objektivitou testu sú spájané určité testovacie techniky a typy úloh, napr. úlohy s voliteľným výberom odpovede (multiple choice), typy úloh na dopĺňanie textu, v ktorom sú vynechané celé slová – cloze test (porovnaj: A. Hughes, 1989, s. 19, Dictionary of language testing, 1999, s. 132-133).

Praktickosť testu (practicality)

Administrácia testu by mala byť čo najefektívnejšia, nemala by byť náročná na čas a financovanie. Tento termín zahŕňa dĺžku testu, jednoduchosť bodovania, čas potrebný na administrovanie (jednotlivci, malé skupiny, väčšie skupiny), dostupnosť vhodnej miestnosti a potrebného vybavenia (Dictionary of language testing, 1999, s. 148).

Prospešnosť spätného vplyvu na proces učenia (beneficial backwash/washback)

Je to vplyv testovania na vyučovanie, ktorý môže byť pozitívny alebo negatívny. K negatívnemu vplyvu dôjde vtedy, keď úlohy v teste sú zastarané a nekorešpondujú s učebným plánom. Ak napr. zručnosť písania sa testuje iba na úlohách s voliteľnými odpoveďami (multiple choice), potom je pravdepodobnosť, že učitelia budú precvičovať takéto typy úloh namiesto toho, aby precvičovali samotnú zručnosť písania. Pozitívny vplyv má taký test, ktorý povzbudí učiteľov k dobrým učebným metódam a formám. Napr. použitie interview na záverečných skúškach môže povzbudiť učiteľov k precvičovaniu konverzácie so žiakmi (porovnaj: A. Hughes, 1989, s. 19, Dictionary of language testing, 1999, s. 225).

1.1.3 Špecifikácie testu

Prvým krokom k vytvoreniu kvalitného testu je vypracovanie súboru špecifikácií. Je to dokument, ktorý obsahuje všetky náležité charakteristiky testu, z ktorých sa vychádza pri tvorbe testu. Kým prvým auditoriom pre špecifikácie testu sú jeho tvorcovia, špecifikácie sú určené tiež hodnotiacim, tým, ktorí pripravujú respondentov, ale aj samotným respondentom. Špecifikácie by mali obsahovať nasledujúce informácie.

J. C. Alderson uvádza nasledujúce body (2000, s. 169):

- Typ testu, t. j. či ide o test výkonový alebo záverečný, rozlišujúci alebo overujúci atď.
- Komu je test určený. To znamená, akí respondenti budú test vykonávať.
- Úroveň testu. To znamená, aká je predpokladaná úroveň kompetencií respondentov.
- Konštrukt (teoretický rámec testu).
- Opis vhodnej jazykovej učebnice.
- Počet častí.
- Časový limit pre každú časť.
- Bodovanie pre každú časť, t. j. akú váhu (koľko bodov) má každá časť.
- Cieľová jazyková situácia (napr. obchodná angličtina, angličtina pre turizmus atď.).
- Typy textov. Pre test písania (writing) to môže byť napr. list, formulár, esej atď. Pre test čítania napríklad dialóg, monológ, letáky, inštrukcie atď.
- Dĺžka textov.
- Jazyková zručnosť, ktorá bude testovaná. Počúvanie, čítanie, písanie alebo rozprávanie.
- Jazykové prvky, ktoré budú testované, napríklad gramatika.
- Testovacie úlohy.
- Testovacie metódy.
- Zadanie úlohy.
- Kritériá hodnotenia.
- Opis typického výkonu na každej úrovni.
- Opis toho, čo respondenti na každej úrovni majú vedieť v praxi.
- Príklady výkonov respondentov v úlohách.

1.1.4 Postup prípravy testu

Test by mal byť zostavený skupinou odborníkov, napr. učiteľov, metodikov atď., ktorí sa zaoberajú skúšaním. Pre potreby triedy (napr. progress test) si učitelia pripravujú testy sami. J. C. Alderson (2000, s. 168) uvádza tento postup pri tvorbe testu:

- Určenie zámeru testovania.
- Vytvorenie špecifikácií testu.
- Písanie testovacích úloh a moderácia. Skupinové posudzovanie jednotlivých testovacích úloh členmi testovacej skupiny.
- Predtestovanie a analýza. Test sa predtestuje na vzorke skupiny, ktorá je čo najpodobnejšia tej, ktorej je test určený.
- Výcvik skúšajúcich a administrátorov. Skúšajúci musia byť oboznámení so systémom bodovania, zvlášť pri zručnosti rozprávania a písania.
- Monitorovanie spoľahlivosti skúšajúceho. Je dôležité, aby skóre respondentov nezáviselo od toho, kto test hodnotí.
- Stanovenie počtu bodov za jednotlivé úlohy a určenie počtu bodov/percent, po dosiahnutí ktorých respondent test úspešne vykonal.
- Posúdenie validity. To znamená, že sa uistíme, že test testuje to, čo testovať naozaj má.
- Podávanie správ o teste. Informácie o výsledkoch testu sú dôležité pre učiteľov, ktorí pripravujú študentov na tento test.
- Zdokonaľovanie testov.

1.2 TESTOVANIE RECEPTÍVNEJ JAZYKOVEJ ZRUČNOSTI – ČÍTANIA S POROZUMENÍM

V minulosti panoval názor, že vytvoriť reliabilné a validné testy na písanie a rozprávanie je oveľa ťažšie ako na čítanie a počúvanie. Ale opak je pravdou. Keď respondenti píšú a rozprávajú, skúšajúci vidia, čo respondenti napísali, a počujú, čo respondenti hovoria, keď však čítajú a počúvajú, často neexistuje nič, čo by sa dalo zmyslami pozorovať. Úlohou zostavovateľa testu je pripraviť také úlohy na testovanie čítania s porozumením a počúvania s porozumením, ktoré vyústia do takého správania respondentov, ktoré bude demonštrovať ich úspešné splnenie.

1.2.1 *Funkcie*

A. Hughes (1989, s. 116-117) uvádza tieto zručnosti pri testovaní čítania s porozumením:

Makrozručnosti

- vyhľadávacie čítanie (scanning),
- rýchle čítanie (skimming),
- určenie úsekov/etáp diskusie,
- zistenie príkladov obsiahnutých pri podporovaní diskusie.

Mikrozručnosti

- určenie referencií zámen,
- použitie kontextu na odhad významu neznámych slov,
- porozumenie vzťahov medzi časťami textu rozoznaním indikátorov v texte, zvlášť pre úvod, rozvíjanie a záver myšlienok.

Gramatické a lexikálne zručnosti

Napríklad: rozpoznanie významu prítomného priebehového času s príslovkami vyjadrujúcimi budúci čas, poznanie významu určitých slov atď.

Funkcie na základnej úrovni

Napríklad: rozlíšenie medzi písmenami „m“ a „n“, alebo „b“ a „d“.

A. Hughes tvrdí, že v prípade kvalifikačných testov (proficiency test) sa využívajú len makrozručnosti, pretože ich úspešné zvládnutie naznačuje ovládanie relevantných mikrozručností.

Taxonómia funkcií podľa Cyrila Weira (1998, s. 73) je nasledovná:

A. Rýchle a selektívne čítanie pre celkové porozumenie

1. Rýchle čítanie (skimming): čítanie pre porozumenie podstaty, hlavnej myšlienky alebo myšlienok v texte.
2. Čítanie s vyhľadávaním: vyhľadanie informácie o vopred určenej téme, ktorá sa vzťahuje k vopred určeným potrebám.

B. Vyhľadávacie čítanie (scanning): čítanie na vyhľadanie špecifických informácií

C. Pozorné čítanie pre celkové porozumenie

1. Rozlíšenie explicitne daných hlavných myšlienok od podporných detailov.
2. Vyvodenie implicitných myšlienok a informácií: inferencia, dedukcia.
3. Rozlíšenie faktu od názoru.

D. Pozorné čítanie pre porozumenie konkrétnej časti textu

1. Určenie významu neznámych slov z kontextu.
2. Porozumenie vzťahom v rámci vety: porozumenie syntaktickej štruktúry vety alebo súvetia.
3. Porozumenie vzťahom medzi vetami alebo v rámci odseku/ medzi odsekmi: lexikálna alebo gramatická kohézia.

1.2.2 Typy textov

Na prípravu testu čítania s porozumením môžu učitelia využiť rôzne typy textov, autentické, poloautentické aj neautentické, napríklad texty z učebníc, románov, časopisov, novín, letákov, telegramy, pohľadnice, listy, dopravné značky, návody na použitie z príbalových letákov atď. Takisto môžu byť použité rôzne typy textov – opis, inštrukcie, monológy, dialógy, listy, básne, časové rozvrhy činností. Úspešný výber textov závisí od skúsenosti jeho tvorca, úsudku a miery snahy tvorca testu.

Keďže proces tvorby kvalitného testu je náročný, ponúkame niekoľko rád na výber vhodných textov:

- Dodržiavajte špecifikácie testu a pokúste sa vybrať čo najtypickejšiu vzorku.
- Vyberajte text vhodnej dĺžky. Texty na vyhľadávacie čítanie môžu byť dlhšie, detailné čítanie môže byť testované aj na veľmi krátkom texte.
- Aby ste respondentom dali viac možností, vyberajte texty čo najrôznorodejšie s rôznymi témami.
- Na testovanie vyhľadávacieho čítania vyberajte texty, ktoré obsahujú mnoho nesúvisiacich informácií.
- Vyberajte také texty, ktoré budú pre respondentov zaujímavé.
- Vyhnite sa textom, ktoré obsahujú všeobecné znalosti respondentov.
- Nevyberajte texty, ktoré sú príliš kultúrne ladené.
- Nepoužívajte texty, ktoré už respondenti čítali alebo im podobné texty.

1.2.3 Typy testových úloh

Každá úloha v teste predstavuje jednu testovaciu položku. Každá položka má v hodnotiacom kľúči pridelenú bodovú hodnotu. Úlohy musia byť zamerané na tú funkciu, ktorú chceme testovať. Musíme určiť také úlohy, v ktorých respondenti dokážu, že čítali s porozumením úspešne. Odborníci na testovanie čítania s porozumením (C. Alderson, 2000, s. 202-271, A. Hughes, 1989, s. 59-74) uvádzajú rôzne typy testových úloh:

Úlohy uzavreté:

- a) úlohy dichotomické, teda úlohy s alternatívnou odpoveďou (true/false),
- b) úlohy s voliteľným výberom odpovede (multiple choice),
- c) úlohy na priradovanie (matching),
- d) úlohy na usporiadanie (ordering).

Úlohy otvorené:

- a) úlohy vyžadujúce stručnú odpoveď (short answer),
- b) úlohy vyžadujúce od respondenta doplnenie odpovede (open-ended),
- c) úlohy na dopĺňanie textu (gap filling),
- d) cloze test obsahuje typy úloh na dopĺňanie textu, v ktorom sú vynechané celé slová, napr. každé n-té slovo (piate, ôsme atď.), ktoré má respondent doplniť na základe pochopenia kontextu,
- e) úloha typu summary cloze. Ten, kto pripravuje test, napíše krátke zhrnutie obsahu textu, v ktorom vynechá určité časti a respondent ich má doplniť na základe porozumenia textu.
- f) prenos informácií. Na základe prečítaného textu respondent vyplní tabuľku, označí trasu na mape alebo označí časti obrázka.

1.2.4 Výhody a nevýhody niektorých testových úloh

Rôzne testové úlohy poskytujú meranie rôznych aspektov čítania. Autori testov musia vždy robiť kompromisy, keďže každá testová úloha má výhody aj nevýhody.

Úlohy s alternatívnou odpoveďou (true/false)

Výhody – ľahko sa tvoria a hodnotia.

Nevýhody – vyznačujú sa značným predpokladom uhádnutia.

Úlohy s voliteľným výberom odpovede (multiple choice)

Výhody – vyznačujú sa objektívnym a dokonale spoľahlivým hodnotením:

- sú vhodné na zistenie podstaty výpovede alebo intenzívne porozumenie,
- nevyžadujú písanie od respondentov,
- možnosť väčšieho počtu úloh/položíek.

Nevýhody – ťažko sa tvoria:

- vhodné distraktory nie sú stále k dispozícii,
- zlé distraktory môžu odvádzať pozornosť respondentov,
- môžu dať správnu odpoveď elimináciou,
- sú ťažké na písanie otázok súhrnného typu,
- nácvik na takýto typ úloh môže zlepšiť výkon respondentov,
- spätné pôsobenie môže byť škodlivé – povzbudzuje k hádaniu,
- ľahko sa pri nich našepkáva.

Úlohy vyžadujúce stručnú odpoveď (short answer)

Úlohy vyžadujúce od respondenta doplnenie odpovede (open-ended tasks)

Výhody – je možné testovať všetky funkcie čítania s porozumením:

- ľahko sa tvoria,
- odpoveď nie je poskytnutá, musí sa hľadať,

- redukuje možnosti stratégie pri vykonávaní skúšky.

Nevýhody – potrebné sú presné inštrukcie s ohľadom na bodovanie.

Úlohy na priradovanie (matching), napr. názvy priradujeme k odsek-
kom

Výhody – eliminujú problém s distraktormi:

- sú vhodné na zistenie podstaty/jadra výpovede,
- je jednoduché ich vytvoriť.

Nevýhody – pre čitateľa predstavujú nezvyčajný proces.

Úlohy na usporiadanie (ordering), napr. poprehadzované odseky

Výhody – sú vhodné na celkové porozumenie:

- sú vhodné na rozpoznanie ukazovateľov prejavu,
- je ľahké ich vytvoriť a hodnotiť.

Nevýhody – pre čitateľa predstavujú nezvyčajný proces.

Úlohy na dopĺňanie textu (gap filling)

Cloze test

Výhody – je jednoduché ho vytvoriť, administrovať a hodnotiť:

- dobre koreluje s ostatnými ukazovateľmi zručnosti čítania,
- n-té slovo reprezentuje jazykovú vzorku,
- je vhodný na testovanie mikrolingvistických zručností.

Nevýhody – je ťažké ho vytvoriť na zručnosť čítania s porozumením,

- je potrebný starostlivý výberu textov,
- pre čitateľa predstavuje nezvyčajný proces,
- nemôže byť použitý samostatne.

1.3 TESTOVANIE RECEPTÍVNEJ JAZYKOVEJ ZRUČNOSTI – POČÚVANIA S POROZUMENÍM

Zdá sa byť dosť zvláštne testovať zručnosť počúvania oddelene od rozprávania, nakoľko tieto dve zručnosti sa používajú v ústnej interakcii súčasne. Avšak sú prípady, ako napr. počúvanie rozhlasu, počúvanie prednášok, počúvanie hlásení na železničnej stanici, keď sa nevyžaduje žiadne rozprávanie. Pretože počúvanie je receptívna zručnosť, testovanie počúvania je v mnohých smeroch obdobné ako testovanie čítania. Špeciálnym problémom pri zostavení testu na počúvanie je krátkodobá povaha hovoreného jazyka. Poslucháči sa zvyčajne nemôžu vrátiť späť k tomu, čo bolo povedané, ako je to možné pri čítaní. Takže test na počúvanie pre väčšinu respondentov nie je typickou vzorkou reálneho života.

1.3.1 Funkcie

Aké funkcie/čiastkové zručnosti môžeme testovať pri počúvaní?

Taxonómia funkcií podľa Cyrila Weira (1998, s. 98-99) je nasledovná:

A. Pochopenie priameho významu (informácia je daná explicitne):

- počúvanie zamerané na podstatu,
- počúvanie zamerané na hlavnú myšlienku/hlavné myšlienky včítane rozlíšenia hlavnej myšlienky od vedľajších detailov, rozlíšenia faktu od názoru,
- počúvanie zamerané na špecifické informácie,
- určenie stanoviska hovoriaceho vo vzťahu k téme alebo poslucháčovi.

B. Pochopenie vyvodeného významu (informácia je daná implicitne):

- vyvodenie inferencií a dedukcií,

- pochopenie komunikatívnej funkcie výrokov,
- dedukcia významu neznámeho slova z kontextu.

C. Pochopenie nepriameho významu (mikrolingvistický):

- pochopenie fonologických črt (prízvuk, intonácia atď.),
- pochopenie gramatických pojmov porovnávania, príčiny, výsledku, stupňa atď.,
- pochopenie syntaktických štruktúr viet a súvetí,
- pochopenie gramatickej kohézie,
- pochopenie lexikálnej kohézie.

D. Počúvanie a písanie (písanie poznámok z prednášok, telefonической konverzácie atď.):

- schopnosť vybrať najdôležitejšie body s cieľom zhrnúť text,
- schopnosť vybrať selektívne relevantné kľúčové body.

Makro-zručnosti sa priamo vzťahujú na potreby kandidáta alebo na ciele kurzu. Sú to:

- počúvanie zamerané na špecifické informácie,
- získanie podstaty alebo jadra,
- nasledovanie smeru,
- nasledovanie inštrukcií.

Mikro-zručnosti môžu zahŕňať:

- interpretáciu modelov/schém (rozoznanie sarkazmu na základe intonácie atď.),
- rozoznanie funkcie štruktúr (ako je napr. žiadosť *Could you pass the salt?*).

Mnohí odborníci na testovanie počúvania ako Carroll (1972), Clark and Clark (1977), Oakeshott-Taylor (1977), Rivers (1996) navrhujú, aby počúvanie v cudzom jazyku bolo analyzované na dvoch úrovniach (In G. Buck, 2001, s. 51-52):

1. úroveň, na ktorej je extrahovaná základná lingvistická úroveň (poznávacía úroveň, ktorá zahŕňa identifikáciu slov, fráz),
2. úroveň, na ktorej je táto informácia využitá na potreby komunikácie.

Na tejto úrovni podľa C. Weira (1998, s. 98-99) sú spomenuté podzručnosti pod bodmi **A, B, D**, ktorým sa budeme venovať v našej príručke, pretože ich považujeme za najdôležitejšie v testovaní počúvania s porozumením.

1.3.2 Výber nahrávok a ich náročnosť

Všetky úlohy na počúvanie predstavujú vzorku hovoreného jazyka. Pri teste potrebujeme porozumieť povahu hovoreného jazyka, potrebujeme zariadenie a odbornú znalosť, aby sme mohli poskytnúť test respondentom.

Teda musíme brať do úvahy dva kardinálne problémy:

a) vhodné texty a b) dobrú kvalitu zvuku.

Aké materiály sú vhodné na testy na počúvanie?

Monológy a dialógy. Neautentické (nahrávky k učebným textom a pod.) a autentické (rozhlasové, televízne a internetové nahrávky, video: správy, interview, diskusie, dokumentárne filmy, seriály, hry atď. a nahrávky rodených hovoriacich).

Posúdenie náročnosti testu na počúvanie s porozumením

Náročnosť testu na počúvanie s porozumením je ovplyvnená tromi faktormi: *náročnosťou textu, náročnosťou úlohy a samotnou nahrávkou*, teda jej kvalitou.

Charakteristické črty textov, ktoré ovplyvňujú náročnosť

Autori zaoberajúci sa testovaním v cudzích jazykoch Anderson and Lynch (1998), Brown (1995), Buck et al. (1997), Freedle and Kostin

(1996) uvádzajú rôzne črty textov, ktoré ovplyvňujú náročnosť. Tento zoznam je zostavený zo zdrojov spomínaných autorov.

Lingvistické črty

Texty s pomalším tempom reči bývajú ľahšie ako texty s rýchlejším tempom reči.

Texty s dlhšími pauzami medzi myšlienkovými celkami bývajú ľahšie ako texty s kratšími pauzami medzi myšlienkovými celkami.

Texty s prirodzenou intonáciou bývajú ľahšie ako texty s neprirodzenou alebo nezvyčajnou intonáciou.

Texty s vysoko frekventovanou slovnou zásobou bývajú ľahšie ako texty s málo frekventovanou slovnou zásobou.

Texty s menej komplexnou gramatikou bývajú ľahšie ako texty s viac komplexnou gramatikou.

Texty s myšlienkami alebo vetami zoradenými spolu bývajú ľahšie ako texty s myšlienkami alebo vetami vloženými do iných viet.

Explicitnosť

Texty, v ktorých sú myšlienky explicitne vyjadrené, bývajú ľahšie ako texty, v ktorých sú myšlienky implicitne vyjadrené.

Texty s väčšou redundanciou bývajú ľahšie ako texty s menšou redundanciou.

Organizácia

Texty, ktoré opisujú udalosti v lineárnom alebo chronologickom poradí, bývajú ľahšie ako texty, ktoré nemajú lineárnu štruktúru.

Texty, ktoré majú hlavné body vyjadrené jasne pred príkladmi, bývajú ľahšie ako texty, ktoré majú ilustratívne príklady pred hlavnými bodmi.

Obsah

Texty s dobre známymi témami bývajú ľahšie ako texty s menej známymi témami.

Texty, v ktorých sa spomína menej vecí a osôb, bývajú ľahšie ako texty, v ktorých sa spomína veľa vecí a osôb.

Texty, v ktorých predmety a dôležití protagonisti sú ľahko rozpoznateľní, bývajú ľahšie ako texty, v ktorých predmety a dôležití protagonisti sú ťažšie rozpoznateľní.

Texty, kde sú vzťahy pevne stanovené, sú ľahšie ako texty, kde sa vzťahy menia.

Texty s konkrétnym obsahom bývajú ľahšie ako texty s abstraktným obsahom.

Kontext

Texty s vizuálnymi alebo inými pomôckami, ktoré dopĺňajú obsah, bývajú ľahšie ako texty s vizuálnymi a inými informáciami, ktoré sú v rozpore s obsahom.

1.3.3 Náročnosť úlohy

V zhode s Freedlom a Kostinom (In Buck, 2001, s. 151-153) a na základe ich výskumu na úlohách v testoch na počúvanie TOEFL náročnosť testu na počúvanie ovplyvňujú tieto úlohy:

- úlohy vyžadujúce porozumenie explicitných vyjadrení bývajú ľahšie, ak:
 - potrebná informácia je zopakovaná,
 - správna odpoveď z možných voliteľných odpovedí obsahuje viac slov používaných v texte než nesprávne odpovede,
 - nesprávne odpovede obsahujú zložitejšie gramatické štruktúry než správna odpoveď,
 - témy sa v texte častejšie striedajú,
 - text neobsahuje akademickú tému,
- úlohy vyžadujúce porozumenie explicitných vyjadrení bývajú ťažšie, ak:
 - je pred potrebnou informáciou dlhší text,
 - má úloha viac odkazujúcich slov (napr. zámen),

- úlohy vyžadujúce od respondenta inferenciu (dedukciu) bývajú ľahšie, ak:
 - je potrebná informácia na začiatku odseku,
 - správna odpoveď obsahuje viac slov, ktoré sa vyskytujú aj v texte ako nesprávna odpoveď,
- úlohy vyžadujúce od respondenta inferenciu (dedukciu) bývajú ťažšie, ak:
 - potrebná informácia nie je zopakovaná,
 - sa potrebná informácia objavuje uprostred textu,
- úlohy vyžadujúce zistenie hlavnej myšlienky bývajú ľahšie, ak:
 - téma nie je akademická,
 - správna odpoveď obsahuje viac slov, ktoré sa vyskytujú aj v texte ako nesprávna odpoveď.

Zvýšenie alebo zníženie náročnosti testových úloh na počúvanie môže ovplyvniť kvalita nahrávky a spôsob, akým je nahrávka urobená.

Náročnosť testu na počúvanie môže sťažiť:

- počet rôznych hlasov, ktoré nie je možné navzájom dostatočne odlíšiť,
- rozprávanie viacerých osôb naraz,
- šumy v pozadí.

1.3.4 *Typy testových úloh*

Testové úlohy v testoch na počúvanie sú veľmi podobné tým, o ktorých sme písali v kapitole 1.2.3 Typy testových úloh. Podľa G. Bucka (2001, s. 134) pred tým, než sa rozhodneme pre určitý typ úlohy, je dôležité vziať do úvahy niektoré všeobecné fakty.

1. Prvý fakt sa týka typu informácie, na ktorý sa zameriavame: globálne otázky, detailné otázky alebo nezávažné detaily, ktoré sa nevzťahujú na hlavnú myšlienku.
2. Kardinálnym problémom je, či by otázka mala byť respondentom

poskytnutá pred alebo po vypočutí nahrávky. V reálnych situáciách poslucháči vedia, s akým cieľom počúvajú a aké informácie chcú získať z textu. Ak požiadame respondentov, aby počúvali nahrávku bez špecifického cieľa a po vypočutí im zadáme otázky vyžadujúce pochopenie všetkého, žiadame od nich niečo, čo je neprirodzené.

3. Nakoniec je tu otázka rozmiestnenia úloh. Respondenti musia mať dostatočný čas na prečítanie úlohy pred tým, než začnú počúvať text, a dostatočný čas na napísanie odpovedí. Je zvlášť problematické, ak sa od respondentov žiada vyplňanie úloh zároveň s počúvaním. Respondenti nemôžu odpovedať na jednu otázku v tom istom čase, keď potrebujú počuť informáciu potrebnú na ďalšiu otázku.

Bolo by vhodné ponúknuť zoznam úloh, ktoré sú vhodné na testovanie jednotlivých funkcií/čiastkových zručností. G. Buck (2001, s. 135-136) uvádza príklady rôznych spôsobov testovania explicitne a implicitne vyjadrených informácií (pozri prílohy A, B).

V štandardizovaných testoch (maturitné testy z ANJ, First Cambridge Certificate) sa najčastejšie vyskytujú tieto typy úloh:

- úlohy s alternatívnou odpoveďou (true/false),
- úlohy s voliteľným výberom odpovede (multiple choice),
- úlohy vyžadujúce stručnú odpoveď (short answer),
- úlohy vyžadujúce od respondenta doplnenie odpovede (open-ended tasks),
- úlohy na priradovanie (matching),
- prenos informácií.

Niektoré štandardizované testy, napr. americký TOEFL alebo ALCPT obsahujú iba jeden typ úloh, a to úlohy s voliteľným výberom odpovede (multiple choice). Aby bol test validný a reliabilný, mal by obsahovať viaceré typy úloh.

2 PRAKTICKÁ ČASŤ

2.1 ČÍTANIE S POROZUMENÍM – PRÍKLADY TESTOVÝCH ÚLOH

2.1.1 Úlohy zamerané na rýchle a selektívne čítanie s cieľom zistiť hlavnú myšlienku

1. Text

From a local paper

WE ARE LOCATED JUST DOWN FROM PETER BAKER'S
HOUSE IN
THE LONDON STREET. WE SPECIALISE IN FILMS;
PHOTOGRAPHY;
ONE HOUR FILM PROCESSING; TOILETRIES;
MEDICINE; HERBAL REMEDY

Úloha s voliteľným výberom odpovede (odporúčaná úroveň B1 podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky, ďalej iba SERR)

What kind of text is it?

- a) an instruction
- b) an advertisement
- c) a job offer
- d) a prescription

Kľúč: b) an advertisement

2. Text

An advertisement

EVERYTHING HALF PRICE

Úloha s voliteľným výberom odpovede (odporúčaná úroveň A1 – A2 podľa SERR)

Where can you see this notice?

- a) in a shop
- b) in a theatre
- c) at a hotel reception
- d) in a library

Kľúč: a) in a shop

3. Text

A message at the office

February 7th

George,

Jane called today at 13:20. She said you have a piece of certified mail to pick up. The mail room closes at 3 p.m. today.

Thank you, Kevin

1. **Úloha s voliteľným výberom odpovede** (odporúčaná úroveň A2 podľa SERR)

This note tells George to

- a) close the mail room at three
- b) go to get some mail

- c) mail a letter for Jane
- d) pick up Jane at the mail room

2. Úloha vyžadujúca od respondenta doplnenie odpovede (open-ended task)

After reading this note, George should

- Kľúč:** 1. b) go to get some mail
- 2. go to the mail room to pick up a piece of certified mail before 3 o'clock/go to the mail room to get some mail/get his mail before 3 o'clock.

4. Text

From a tourist pamphlet

Gizdch Ranch

Pick your own strawberries, blackberries, raspberries and apples.

Pies, fresh juice and jam are also available.

Open daily 8:00 a.m. – 6:00 p.m. Open weekends, 9:00 a.m. – 4:00 p.m.

Úloha s voliteľným výberom odpovede (odporúčaná úroveň A2 – B1 podľa SERR)

At this ranch you can

- a) gather fruits yourself
- b) learn to make fruit pies
- c) taste fresh apple juice
- d) watch berry pickers at work

Kľúč: a) gather fruits yourself

5. Text

An announcement in a local paper

YOU CAN GET FREE BLOOD PRESSURE
CHECKS AT HANDY DANDY SUPERMARKETS
FROM 8:00 TILL 11:00 O'CLOCK
NOVEMBER 2-7 BLAND ROAD
NOVEMBER 9-14 HAZEL VALLEY

Úloha s voliteľným výberom odpovede (odporúčaná úroveň A2 – B1 podľa SERR)

This notice says you can

- a) win some free groceries
- b) get paid for giving blood
- c) cash your checks from 10-11
- d) check your health at no cost

Kľúč: d) check your health at no cost

6. Text

From an article in a science magazine

Sunspots range in size from tiny granules to complex structures with areas stretching for billions of square miles. About five percent of the spots are large enough that they can be seen without instruments. Consequently, observations of sunspots have been recorded for several thousands years. Although there is no theory that totally explains the nature and functions of sunspots, several theories attempt to relate them to magnetic fields here on earth.

Úloha s voliteľným výberom odpovede (odporúčaná úroveň B2 podľa SERR)

What does the paragraph say about sunspots?

- a) They are not as complex as they appear to be.
- b) Their purposes are not completely known to us.
- c) They have not been seen without telescopes.
- d) Their sizes have not increased in many years.

Kľúč: b) Their purposes are not completely known to us.

7. Text

Luque-Mortimer, L. (2005, s. 36-37)

1. Phil wants to read a thriller. He doesn't travel much, but he wants to read about interesting cities in the world. He is a fast reader, so he wants a long book rather than a short one.

2. Celia only reads novel by a well-known authors. She usually likes detective stories, but now she wants to read a romantic novel that will make her cry. She has no patience with long books.

3. Carlos is a Science teacher who likes to read novels about dangerous journeys of the past. He loves books that are based on facts but also have a funny side. He wants a book that has pictures.

4. Thomas is a history student but he wants to read science fiction in his free time. He wants to buy a well-written novel with an unexpected ending.

A. No Return

This book is about a man who goes to sleep on a train and wakes up to find himself on another planet. When he meets some strange people, he realizes he can't escape. An interesting story, though you know from the beginning that the story will have a sad ending.

B. Tour of Fear

A young musician is on a tour of Europe when he finds that detectives are following him. Full of danger and excitement, this novel also has wonderful descriptions of the town where the action takes place. It may take days to read its five-hundred pages, but every minute is enjoyable.

C. A Long Journey

This story takes place in the year 2100. A scientist travels almost a century into the future in a time machine and finds a world where five-year-old children leave home and go to university. You will not be able to guess how it all finishes until the final page!

D. The Mysterious Door

This is another book by the now famous creator of the Detective Brown stories. All the action takes place in a large hotel where the detective is staying. A guest is murdered and everyone is a suspect, including the victim's two gown-up children. The story is sometimes difficult to follow but very enjoyable.

E. All Alone

This thrilling novel takes us to the eighteen century. It is the real story of a young man's voyage across the Atlantic in a small ship. This book, which is illustrated with beautiful drawings, will sometimes frighten you and sometimes make you laugh.

F. The Big Adventure

A young woman leaves her home town in search of a better life. This clever love story, which will bring tears to your eyes, is by one of America's most widely-novelists. Written in a simple style, it can be read in a day but will stay in your memory a long time.

Úlohy na priradovanie (matching) (odporúčaná úroveň B1 podľa SERR)

Decide which novel would be the most suitable for the following people.

For questions 1 – 4, mark the correct letter (A – F)

Kľúč: 1. B, 2. F, 3. E, 4. C

2.1.2 Úlohy na vyhľadávanie informácie

1. Text

An article from a booklet

<i>HOTEL SUN – GENERAL INFORMATION</i>			
<i>Bank</i>	There are several banks in the hotel Surroundings. The Front Desk can assist you with directions and opening hours.	<i>Mail</i>	There is daily (Mon-Sat) postal collection from the Hotel. Stamps are available at the Front Desk.
<i>Bar</i>	Alex Vinbar & Kokken is located by the Front Desk. Enjoy a light snack along with your favourite drink.	<i>Newspaper</i>	Newspapers and magazines can be purchased in the shop next to the hotel.
<i>Breakfast</i>	A breakfast buffet is served in our restaurant. The breakfast is served Monday through Friday from 06:30 am to 10:00 am and Saturday and Sunday 07:00 am to 11:00 am.	<i>Restaurant</i>	Our restaurant Alex Vinbar & Kokken is located on lobby level. We offer light dishes as well as gourmet cuisine.

<i>Bussines Center</i>	In our Atrium Garden, you will find our 'IT@First' office. Here we can offer you the following services: Microsoft Office, Microsoft Internet, Microsoft Exchange, Teletext, Photocopy machine, ISDN.	<i>Safety Box</i>	You will find a safety box in your room. We accept no responsibility for articles left in your room.
<i>Check Out</i>	Check out time is noon. For letter check out, please contact the front Desk. You can always leave your luggage in the luggage room.	<i>Smoking</i>	Smoking is prohibited in the breakfast area and all non-smoking floors.
<i>Conference Services</i>	For information and booking contact our Sales and Reservation department.	<i>Transport</i>	Bus and Central train Station is approximately 5 minutes walking distance from the hotel.
<i>Emergencies</i>	We suggest you check the location of emergency exits upon arrival at the hotel. Do not use the lifts in emergency situations.	<i>Laundry</i>	Laundry and clothes for dry cleaning can be delivered.

Úlohy vyžadujúce od respondenta doplnenie odpovede (open-ended task) a úlohy vyžadujúce stručnú odpoveď (short answers)
(odporúčaná úroveň B1 podľa SERR)

1. For information about banks contact
2. At weekends, you can have your breakfast between.....
3. On the departure day leave your room
4. Where can you get stamps for your letters?
5. Where can you use the Internet?
6. It will take you 5 minutes to walk to.....
7. You will get your washed clothes not sooner than.....

Kľúč: 1. at the front desk, 2. from 7:00 to 11:00 am, 3. at noon, 4. at the front desk, 5. in IT@First office in Atrium Garden, 6. Bus and Central train Station, 7. at 5:00 pm.

2. Text

Jenny is looking for a job. She is forty and she does not like children. She can cook and drive, but she isn't available for work at weekends, or in the mornings.

JOB ADVERTISEMENTS

- 1 - Lady wanted for cleaning. Three mornings per week. Must be able to work alone. Tel.:44 962 358.
- 2 - Keen young person with driving licence needed for pizza delivery. Six evenings per week. Please ring 71 2087.
- 3 - Cook wanted for small country restaurant. Evenings and all day at weekends. Tel.:54 328 146.
- 4 - Driver, male or female, needed for evening work. No weekends. Please ring 23408.

Úloha s voliteľným výberom odpovede (odporúčaná úroveň A2 – B1 podľa SERR)

Which job is the most suitable for Jenny?

a) 1	c) 3
b) 2	d) 4

Kľúč: d)

3. Text

An extract from a newspaper article (The Slovak Spectator)

The style is still alive. Two glassmakers and a photographer present glass vases and pictures of the glassmaking craft.

Open Mon-Fri 10.00-18.00 until October 25. Admission: free.

Design Studio, Dobrovičova 13. Tel.02-52964153.

Úloha vyžadujúca od respondenta doplnenie odpovede (open-ended task) (odporúčaná úroveň A2 podľa SERR)

If you want to see the exhibition the fee is.....

Kľúč: free/zero/nothing

4. Text

From a newspaper article

Today there are policemen everywhere, but in 1700 London had no policemen at all. A few old men used to protect the city streets at night and they were not paid very much. In 1750, Henry Fielding started to pay a group of people to stop thieves. They were like policemen and were called Bow Street Runners because they worked near Bow Street.

Úloha s voliteľným výberom odpovede (odporúčaná úroveň A2 – B1 podľa SERR)

In 1700 there were

- a) policemen everywhere
- b) policemen only in London
- c) no policemen in London

Kľúč: c) no policemen in London

5. Text

An article from a magazine

Ancient Greek sculpture continues to delight the eye despite the loss of the odd limb and most of the paint. The same cannot be said of the urban sprawl of modern Athens, which is a dirty uniform grey. The mayor-elect, Dora Bakoyannis, believes fresh colour is vital, preferably before the Olympic Games in 2004; but beautification is a low priority in a capital that desperately needs better schools and transport.

George Momferratos, a partner at Ernst & Young, calculates that €60m, the cost of painting 20,000 houses, could be raised privately. He asks the question: who benefits? He answers that the residents should be good for half the money. Other beneficiaries are the population at large, local companies, shopkeepers and tourists, as well as the lucky painters. So, if only they can be persuaded, each household would be asked to pay €1,500 in monthly installments of €10 per person (raising €30m); companies would buy advertisements at 300 bus-stops (€6m); collection boxes in shops could raise €10m; and a special lottery would raise another €10m. That leaves a €4m shortfall. This, says Mr. Momferratos, could surly be found in houses up and down the country where, the Bank of Greece estimates, 200 billion drachmas (worth €600m) languish unconverted into euros.

Úlohy s voliteľným výberom odpovede (odporúčaná úroveň B2 podľa SERR)

1. What should improve the appearance of Athens for the up coming Olympics?
 - a) more sculptures
 - b) fresh paint
 - c) more plants
 - d) more bus stops

2. Who will try to work out the financial aspects?

- a) the president
- b) the mayor
- c) a partner of a finance company
- d) the bank of Greece

3. Who will pay about half of the cost?

- a) local companies
- b) the painters
- c) the residents
- d) a lottery

Ključ: 1. b) Fresh paint, 2. d) The bank of Greece, 3. c) The residents

6. Text

An extract from a magazine article

Pte Chris Webster, Somme Coy, 1 OLR

My accommodation is clean and tidy but we're having a problem with the electricity, so the air-conditioning is a bit faulty. I think that 20 minutes on my phone card every week isn't enough. Getting a lot of post, e-mail is great.

LCpl Ian Fraser, 38 Engr Regt

The Paradigm phones can be a bit unreliable, which is very frustrating when you don't have a lot of spare time to make calls.

Cpl Lee Bourton, 38 Engr Regt

The welfare package could be better. We need more time for calls and there have been a few teething problems with the ECI camps.

Spr Joe Jones, 49 Fd Sqn RE, Shaibah

We've just had air-conditioning come on line. I don't think a 20-minute phone card is enough. The accommodation we're in is OK. The tents have solar shields to reduce the heat. I thought it would have been a lot worse.

Úloha vyžadujúca od respondenta doplnenie odpovede (open-ended task) (odporúčaná úroveň B1 – B2 podľa SERR)

According to the extract:

All four soldiers would like to have more.....

Kľúč: phone calls

7. Text

An extract from a newspaper article

The British Government is soon to pass legislation that would raise the school leaving age to 18. The new plans will come into effect by 2013. Pupils will have the choice of staying in formal classroom education that covers academic lessons, or of receiving vocational training. It is the first major revision of the compulsory education age limit since 1972, when it went up to the present 16 years old. The government hopes the additional two years of schooling or training will bolster the quality of young Britons and ensure more British youth have qualifications or workplace skills. If successful, Britain may be able to boast the best educated and most highly trained school leavers in the world, which is bound to have positive knock-on effects for industry and the economy. It should also bring down levels of crime.

Úlohy s alternatívnou odpoveďou (true/false) (odporúčaná úroveň B1 – B2 podľa SERR)

1. The present compulsory education in Britain is 18. T/F
2. The new project starts to realize in 2013. T/F

3. In future pupils will have choice of two types of vocational training. T/F
4. The new legislation will have favourable influence on economy. T/F

Kľúč: 1. F, 2. T, 3. F, 4. T

2.1.3 Úloha na rozlíšenie explicitne daných hlavných myšlienok od podporných detailov

1. Text

From an article from a newspaper

Londoners robbed.

Most people think that the majority of victims of crime in Central London are tourists. In fact, this is not the case. In official police crime profile reports of incidents on Oxford Street, of 3404 victims of pickpockets, only 128 were visitors to London.

Úloha s voliteľným výberom odpovede (odporúčaná úroveň B1 – B2 podľa SERR)

According to official police statistics, what proportion of crime victims are tourists?

- a) the majority
- b) the minority
- c) about half

Kľúč: b) the minority

2.1.4 Úlohy zamerané na vyvodenie implicitných myšlienok a informácií

1. Text

An extract from a magazine article

Every election is a time of decision. But this General Election on June 11 aces the British people with choices more sharp than any time in the past fifty years.

The choices are between Labour's programme of work for people and the Tory policies of waste of people; between investment and industrial strength, and acceptance of industrial decline; between a Britain with competitive, modern industries, and a Britain with a low tech, low paid, low security economy increasingly dependent upon imports.

Úloha s voliteľným výberom odpovede z viacerých možností (odporúčaná úroveň B2 podľa SERR)

What can be implied about the author of the article?

- a) He is neutral.
- b) He supports the Labour party.
- c) He supports the Tory party.

Kľúč: b) He supports Labour party.

2. Text

An extract from a local newspaper article

Kenny and Kathleen Brady married only six months ago, and already they are famous for their fights. Neighbours complained that they could hear them shouting from across the street. Ann West, who lives next door, said: "First I asked them nicely to stop because my baby couldn't get to sleep, but they didn't. Then my husband knocked on their door and told them to stop, but they refused to listen. They threw a chair out of the window at him. It just missed him! So that was it! We called the police and asked them to come right away."

Úloha s voliteľným výberom odpovede (odporúčaná úroveň B2 podľa SERR)

The atmosphere in the marriage can be described as

- a) calming
- b) sorrowful
- c) stormy
- d) worrying

Kľúč: c) stormy

2.1.5 Úlohy zamerané na rozlíšenie faktu od názoru

1. Text

An extract from a magazine article

It's not that we are an argumentative family, but it seems that where we are to spend two weeks in the summer relaxing brings out the worst in us. Before too long, we are all insisting on places and refusing others, the volume steadily increasing. My daughter discovers a lifelong ambition to go to India. Funny how she

never mentioned it before. My son isn't going anywhere unless he can bring his dog and my husband doesn't mind where he goes as long as it's within five miles of a golf course. As usual, it's left to someone, and guess who, to find somewhere that everybody is willing to accept /the dog goes to the neighbour, though/. This can take some weeks of persuading, reminding and convincing on my part, but usually there's a solution.

Úlohy s alternatívnou odpoveďou (true/false) (odporúčaná úroveň B2 podľa SERR)

1. The writer believes that her family finds it hard to agree on anything. T/F
2. It can be said that her son refuses to go with them. T/F

Kľúč: 1. T, 2. F

2.1.6 Úlohy zamerané na pozorné čítanie s cieľom určiť neznáme slová z kontextu

1. Text

A short article

I didn't start skiing until my mid 40s. Now I go once or twice a year for two weeks, usually in early spring. I live in London, so I go to ski resorts in Europe—in France, Italy, or Austria. At first it was really difficult, starting in my 40s. I spent most of my time on my bottom! But I was **determined** to learn so I took some classes. My husband thought I was mad – but my children said: “You go for it Mum!” so I did and now my husband's taken up skiing, too. I have my own skis, ski poles, and boots and stuff – that I take with me, and of course all the latest clothes. It's important to be fashionable on the ski slopes, you know. I have a lovely ski suit – I like to look good. Now my instructor says I'm a very good skier and in fact I even give lessons to friends and my husband.

Úloha s voliteľným výberom odpovede (odporúčaná úroveň B2 podľa SERR)

1. The word **determined** is similar in meaning to

- a) resolute
- b) interested
- c) brave
- d) flexible

Kľúč: a) resolute

2. Text

An extract from an article

Mr. Huge was very proud of his auto superstore. “We have such an **extensive** selection of cars,” he said, “so everyone should find a vehicle that he or she will love!”

Úloha vyžadujúca stručnú odpoveď (short answer) (odporúčaná úroveň B1 podľa SERR)

What does the word ‘extensive’ mean?

Kľúč: large amount

2.1.7 Úlohy zamerané na zistenie lexikálnej a gramatickej kohézie

1. Text

An introductory passage of a magazine article

The nightmare began when André and Lenie Swart arrived home from church one Sunday afternoon last September. (1) **They** noticed that the dogs were locked in the backyard. But the farmer and his wife didn't think much of (2) **it**. As they drove (3) **their** Volvo into garage, four men surrounded them. One of (4) **them** shot André. Oddly, they took only two of the rifles in (5) **the family** safe and only about 60\$.

Úlohy vyžadující stručnou odpověď (short answer) (odporúčaná úroveň B1 podľa SERR)

What do the underlined words relate to?

Kľúč: 1. André and Lenie Swart, 2. the dogs were locked in the backyard, 3. André and Lenie Swart's , 4. four men, 5. André and Lenie Swart

2. Text

An extract from a newspaper article

The Royal Military College of Canada (RMC) is Canada's only military university. It is also a fully bilingual institution where you can obtain a complete university education in English or French. At RMC, you develop the professional and personal skills you need to meet challenges you will face tomorrow!

RMC is renowned as a university rich in history and tradition. Our mandate is to educate and train future leaders of the Canadian Forces. We fulfill **this role** by providing cadets with an unparalleled combination of a superb university education, crucial leadership experience, intensive physical conditioning and complete second language instruction.

1. Úloha s voliteľným výberom odpovede (odporúčaná úroveň B1 podľa SERR)

RMC is

- a) the best Canadian university
- b) just one military university
- c) a bilingual state university
- d) a French military college

2. Úloha vyžadujúca od respondenta doplnenie odpovede (open-ended task)

The underlined expression **this role** refers to..... .

Kľúč: 1. b) Just one military university, 2. to educate and train future leaders of the Canadian Forces.

2.1.8 Cloze test

Tento cloze test je určený na testovanie zručnosti čítania s porozumením (odporúčaná úroveň B1 podľa SERR)

The guitar has a long history. The Ancient Egyptians _____(1) simple stringed instruments, and the Greeks and Romans also made music____(2) plucking strings by their fingers. The first true guitar music came during the 15th _____(3) in Spain. At first it was an _____(4) for poor people and travelling musicians, but soon rich people all____(5) Europe were learning to play the guitar. The guitar travelled far and fast. When Cortes reached Mexico in the 16th century he had a guitar player _____(6) his soldiers. A century later, the guitar was _____(7) played all over South

America. The Spanish Americans made some changes to the instrument and developed their _____ (8) style of playing. In North America new _____ (9) of music, jazz and popular music especially, led _____ (10) new kinds of guitar. In the modern world there are 4 main _____ (11) of guitar: the classical, the flamenco, the steel stringed and electric guitars.

Zdroj: www.edict.com.hk/vlc/cloze/cloze.htm

Kľúč: (1) played, (2) by, (3) century, (4) instrument, (5) over , (6) with, (7) being, (8) own, (9) kinds, (10) to, (11) kinds

Pôvodný cloze test sme upravili tak, aby sme ním mohli zistiť gramatické znalosti (odporúčaná úroveň B1 podľa SERR)

The guitar has a long history. _____ (1) Ancient Egyptians played simple stringed instruments, _____ (2) the Greeks and Romans made music _____ (3) plucking strings by their fingers. Then _____ (4) first true guitar music came during _____ (5) 15th century in Spain. At first _____ (6) was an instrument for poor people _____ (7) travelling musicians, but soon rich people _____ (8) over Europe were learning to play _____ (9) guitar. It travelled far and fast. _____ (10) Cortes reached Mexico in the 16th century _____ (11) usually had a guitar player with _____ (12) soldiers. A century later, the guitar _____ (13) being played all over South America. _____ (14) Americans made some changes and developed _____ (15) own style of playing. New kinds _____ (16) music, jazz and mainly popular music _____ (17) North America led to new kinds _____ (18) guitar. In the modern world there _____ (19) four main kinds of guitar: the classical, the flamenco, the steel stringed and electric guitars.

Kľúč: (1) the, (2) also, (3) by, (4) the, (5) the, (6) it, (7) and, (8) all, (9) the, (10) when, (11) he, (12) his, (13) was, (14) the, (15) their, (16) of, (17) in, (18) of, (19) are

2.1.9 Zhrňujúci doplňovací test (summary cloze)

Prečítajte nasledujúci úryvok z textu „The History of Money“ a potom doplňte medzery v úryvku dole.

Money is generally accepted right across the world as payment for goods in shops or as wages paid by employers to employees. People use money to buy food, clothes and hundreds of other things that they might want.

In the past many different things were used as money. Shells were one of the first things that were used. People who lived on islands in the Pacific Ocean used these shells for ornaments and if somebody had more food than they needed they were happy to exchange the extra food for these shells. The Chinese used cloth and knives. In the Philippines rice was used for money. In Africa elephant tusks or salt were used. In some parts of Africa some people are still paid in salt today.

In some parts of the world a wealthy man was a man who owned a lot of animals. In East Africa a man showed how rich he was by the number of cows he owned. Sometimes wives were bought with cows. Using animals as money was difficult however because it was not easy to give change. If your animals died it also meant that you had lost all your wealth.

Exchanging goods or animals was difficult. Perhaps it was a Chinese businessman who, tired of carrying lots of knives, invented coins to pay a large bill in the shops. The coins first used by the Chinese were round pieces of meal with a hole in the centre so that a piece of string could keep them together. Russia made copper coins, Nepal had leather coins and the people on yap Island had stone coins. These stone coins were huge but they were used even though they were so heavy. They were two metres in diameter.

The most valuable coins were made of gold and silver and the heavier the coin the greater the value. It was still a problem though if you wanted to buy something expensive as you had to carry many coins with you. The Chinese again came up with answer. They began to use paper money for coins which were promises to pay certain amounts of money. Now paper notes are used through the world.

Fill in the gaps in the passage below with an appropriate word

The history of money is very interesting. Today is used everywhere to buy goods and services. In the past (1)..... were among the earliest objects used as money. These were originally used as (2)..... but gradually the people in the Pacific began to use them in exchange for food and other items.

In other countries many different objects were used as money. Rice was used in the (3)....., whereas in Africa they used (4).....which is still in use as money in certain parts of that continent today.

A person's wealth was often demonstrated by the number of (5) he owned and it was even possible in some countries to buy a (6)..... with these animals.

Coins came in many shapes and sizes. In Russia they were made from (7)..... but in (8) they were made from leather. The (9) of the coins, however, was the main factor which led to the invention of money made from (10)..... .

Key: (1) shells, (2) ornaments, (3) Philippines, (4) salt, (5) cows, (6) wive, (7) copper, (8) Nepal, (9) weight, (10) paper.

2.2 POČÚVANIE S POROZUMENÍM – PRÍKLADY TESTOVÝCH ÚLOH

2.2.1 Úlohy zamerané na zistenie podstaty textu

Uvedieme niekoľko príkladov na zistenie podstaty pri explicitne vyjadrenej informácii.

Prepis nahrávky č. 1

From a discussion between two men

1st man: What seems to be the matter?

2nd man: I'm not sure. I have a pain in my chest.

1st man: Let's go into the examining room and check it out.

1. Úloha s voliteľným výberom odpovede (odporúčaná úroveň A2 podľa SERR)

This discussion is taking place at

- a) an auto mechanic's shop
- b) a doctor's office
- c) a hardware store
- d) a dentist's office

2. Úloha vyžadujúca stručnú odpoveď (short answer)

Where is this discussion taking place?

3. Úloha vyžadujúca od respondentu doplnenie odpovede (open-ended task)

This discussion is taking place at..... .

Kľúč: 1. b) a doctor's office, 2. a 3. at the doctor's/at a doctor's office/in a hospital/polyclinic/health centre

2.2.2 Úlohy zamerané na zistenie hlavnej myšlienky

Prepis nahrávky č. 2

Nahrávka prevzatá z H. S. Madsena (1983, s. 141)

“Check in here?”

“Yes. Can I see your ticket, please?”

“Here it is. I’m going to L.A.”

“Smoking or nonsmoking?”

“Nonsmoking. And can I get an aisle seat?”

“All right. That’s 8-D. Put your bag on the scale, please.”

“Sure.”

“I’ll check it straight through. Here’s your boarding pass. That’ll be Gate A-16. They’ll be boarding in about an hour.”

“Oh, is it late?”

“About thirty minutes.”

“And, uh, is it breakfast flight?”

“Yes, it is. Have a good day,”

1. Úloha s voliteľným výberom odpovede (odporúčaná úroveň A2 podľa SERR)

Prevzaté z H. S. Madsena (1983, s. 141)

What is the customer doing?

- a) buying an airplane ticket to L.A
- b) checking on someone’s flight
- c) checking in at an airline terminal

2. Úloha s voliteľným výberom odpovede

K tejto nahrávke sme vytvorili ďalšiu úlohu, ktorá je zameranú na zistenie podstaty.

Where is this conversation taking place?

- a) at the railway station
- b) at the airline hall
- c) on the plane
- d) at the restaurant

Kľúč: 1. c) checking in at an airline terminal, 2. b) at the airline hall
V teste možno použiť buď jednu úlohu, alebo druhú. Nie obidve naraz. Po prvé text je krátky. Po druhé prvá úloha napovie odpoveď na druhú úlohu.

Prepis nahrávky č. 3

First summary of world news with David Legge

- /1/ Indonesian warships are searching for hundreds of people, many fleeing ethnic fighting, who are reported missing after their overcrowded ferry tank in rough seas. Some survivors have been found in the water although officials say that most of those on board the ferry are feared drowned. The ferry was built to hold two hundred passengers but reports say hat more than double that number were aboard.*
- /2/ Argentina lawyers say that they're suing Britain over one of the most controversial incidents of he 1982 "Falklands Conflict", the sinking of Argentine battleship "the Bellgrano". The lawyers represent families of more than three hundred sailor who died in the attack.*
- /3/ Hundreds of fire fighters in the American state of Washington are trying to control the forest blaze near a radioactive weapons plant. One man's been badly burnt and 20 homes destroyed by the fire. Officials say the facility is not under any immediate threat.*
- /4/ Thousands of anti-globalization activities are expected to converge on the southern French town of /Miou/ today as the trial opens on the radical farmers' leader and nine of the members of his peasants' confederation charged in connection with the destruction last August to McDonald's restaurant being built in /Miou/.*
- /5/ A high level delegation from the Organization of the American States on a visit to Peru has recommended sweeping reforms to virtually very government institution in an attempt to restore credibility in the country following the controversial reelection last month of President Alberto Fujimori.*

- /6/ *The ruling military council in Fiji is expected to meet later today to discuss a plan to seal off the Parliament Compound here Government have been holding nearly 30 hostage for the past six weeks.*
- /7/ *The Democratic Republic of Congo, formerly Zaire, marks 40 years of independence today with plans for an official ceremony and a military parade in the capital Kinshasa. The Belgian Foreign Minister said that he believed that normalized relations between the two countries were very close.*

Úlohy s alternatívnou odpoveďou (true/false) (odporúčaná úroveň B2 – C1 podľa SERR)

In the list of events locate **six main items** presented in the news and put a tick (√) next to the appropriate number on your answer sheet.

0	sea rescue operations	√
1	dead sailors' families suing Britain	
2	battleships fighting in a storm	
3	spreading of a natural disasters	
4	rebuilding McDonald's restaurant	
5	activists waiting for a trial	
6	recommendation for a governmental reform	
7	failure of local elections	
8	plans for sealing off a prisoner camp	
9	military exercises in the capital	
10	limitations of radioactive weapons	
11	celebrations of a state anniversary	

Kľúč:

0	sea rescue operations	√
1	dead sailors' families suing Britain	√
2	battleships fighting in a storm	
3	spreading of a natural disasters	√
4	rebuilding McDonald's restaurant	
5	activists waiting for a trial	√
6	recommendation for a governmental reform	√
7	failure of local elections	
8	plans for sealing off a prisoner camp	√
9	military exercises in the capital	
10	limitations of radioactive weapons	
11	celebrations of a state anniversary	√

2.2.3 Úlohy zamerané na zistenie špecifických informácií**Prepis nahrávky č. 4**

BBC1: First summary of world news from David Ryder

Within the past half hour the 18 remaining government hostages held by rebels in Fiji for the past 8 weeks have all been released. The BBC correspondent at the scene witnessed the hostages leaving the Parliament building where they'd been held.

The Americans say all the big issues that need to be addressed were raised on the second day of the Middle East Peace Summit. The spokesman said it

was a busy day for all the candidates but he offered no details.

At least forty people have been killed by landslide in the Indian city of Bombay and it's feared that many others are trapped under the debris. Rescue workers have hindered by torrential rain and the flooded roads.

The head of the United States Central Bank Allan Greenspan has called for new measures to prepare for future upheavals on a global economy. He said banks and other financial institutions needed to be more flexible to cope with unforeseen circumstance and there should be greater transparency in market dealings.

Television stations in the United States have shown a dramatic footage a car chase that ended with a crowd of policemen surrounding a black suspect and kicking and beating him. It happened in the city of Philadelphia after the man was stopped for illegitimately driving a stolen car. Shooting broke out, a policeman was wounded and the suspect tried to flee in a police patrol car.

Australia and Malaysia have discussed how they could work together more closely to stop illegal migrants being smuggled into Australia. The visiting Australian immigration minister Philip Rodac said criminal gangs were using the Malaysian capital Kuala Lumpur as a transit point for their human cargo. There's still many more from Afghanistan, Iran & Iraq.

Injured victims of the oil pipeline explosion in Nigeria on Monday have been urged to come out of hiding to get medical treatment. Officials said many survivors from the accident were still missing. Apparently they fear that they might be arrested. They were trying to acquire fuel illegally. The accident in the Delta state is thought to have killed more than two hundred people. It's been blamed on thieves who punctured the pipeline to steal fuel. BBC News.

Úlohy vyžadující stručnou odpověď (short answer) (odporúčaná úroveň B2 – C1 podľa SERR)

1. How many hostages have been released in Fiji?
2. What does the summit of the Middle East countries deal with?
3. What kind of natural disaster has struck Bombay?
4. Which US sector will undergo great changes?
5. In whose car did the black suspect try to flee?
6. What kind of contraband cargo has been negotiated?
7. Who has probably caused the explosion in Nigeria?

Kľúč: 1. eighteen, 2. Peace, 3. Landslides (and floods), 4. Global economy/economy, 5. Police patrol/police car, 6. Human/illegal migrants, 7. Thieves/oil thieves/fuel thieves

Prepis nahrávky č. 5

A radio news story

South Africa is shooting pigeons in its diamond producing area because the birds are being used to smuggle gems out of the country. Diamonds are leaving the country in an extremely worrisome manner: strapped onto the bodies of pigeons and flown out of the country. The law is now to shoot all pigeons on sight. Mineworkers have been implicated in the widespread theft, and diamond producers will need to spend about \$5 million to improve security.

1. Úloha s voliteľným výberom odpovede (odporúčaná úroveň B2 podľa SERR)

Pigeons are

- a) part of a plan to prevent diamond smuggling
- b) being used in a criminal activity
- c) being shot to prevent spread of a disease
- d) part of a safety program for mineworkers

2. Úloha vyžadujúca stručnú odpoveď (short answer)

What is happening to pigeons in South Africa?

3. Úlohy vyžadujúce od respondentu doplnenie odpovede (open-ended tasks)

3. In South Africa pigeons are.....

4. The legal response is.....

Kľúč: 1. b) being used in a criminal activity. 2. They are being shot. 3. are used to smuggle diamonds. 4. to shoot all pigeons.

Prepis nahrávky č. 6 (S. Dymond, 2005, s. 131)

Woman: Hello. ABC Taxi Company.

Harry: Hello. My name's Harry Todd. I'd like to book a taxi.

Woman: Certainly, Mr. Todd. Where would you like to go?

Harry: I've got to meet a friend from Italy at the airport, but my car is at the garage at the moment.

Woman: OK, the airport. Is that tomorrow?

Harry: No, the day after.

Woman: OK, Saturday, then. What time?

Harry: Her plane lands at 8 am, so I'll need to leave the house at seven. I don't want to be late.

Woman: That's no problem. We'll have a driver at your house at that time. What's your address, please?

Harry: 39 Linden Road, that's L.I.N.D.E.N road.

Woman: Oh yes, at the top of City Road.

Harry: That's right. And my phone number is 286013.

Woman: That's fine. The taxi driver will call you if he can't find your

house. The driver will be Peter. It'll be about £ 25.

Harry: *Alright. Thanks.*

Woman: *OK. Thanks for calling.*

1. – 5. Úloha – vyplňanie tabuľky (odporúčaná úroveň A2 podľa SERR)

Úloha 1., 2., 4. prevzatá z S. Dymond (2005, s. 88)

ABC TAXI COMPANY

Customer's name	Harry Todd
Wants to go to	(1) _____
Time and day	(2) _____
Customer's address	(3) _____
Phone number	(4) _____
Price	(5) _____

Kľúč:

Customer's name	Harry Todd
Wants to go to	(1) <i>airport</i>
Time and day	(2) <i>7 am /07.00/ o'clock in the morning</i>
Customer's address	(3) <i>39 Linden Road</i>
Phone number	(4) <i>286013</i>
Price	(5) <i>£ 25</i>

Prepis nahrávky č. 7 (N. Kenny, A. Kelly, 2007, s. 116)

The person I've chosen to talk about is a spaceman – whose job involves traveling in outer space. His name is Michael Foale and, although he now works mostly in the USA, he was actually born in England, and has also

spent time working on the Russian Mir space station.

Michael's taken part in four space-shuttle missions and holds the US record for spending the most time in space-that's 374 days in total-including one period of four and a half months in a space station.

As a boy, Michael was very keen on both science and flying, and chose to study physics at university. His first job after leaving university was with a company that built aero planes in the USA. After that, in 1987, he got a job with NASA, the US space agency and his first space flight was in 1992.

In 1999, Michael made his first walk and has now spent more than twenty-two hours walking in space. He is often given jobs to do during his space walks, which can be quite difficult wearing a spacesuit and gloves.

On of Michael's space walks included the most difficult thing that he has ever had to do in space. He had the job of putting a new computer in satellite as it went around the Earth. If he'd done anything wrong, the satellite would have stopped working. The job took him 45 minutes and afterwards everything worked perfectly.

Michael says that one of the most surprising things about traveling in space is the wonderful colours you see. He says there are lots of different greens, blues and reds. And the Moon appears to be brown – which he says was the biggest surprise of all as he'd always thought of it as yellow.

Michael Foale is someone I truly admire. Thank you.

Úlohy vyžadujúce od respondentu doplnenie odpovede (open-ended tasks) (odporúčaná úroveň B1 podľa SERR)

Úlohy 1., 2., 5. sú prevzaté z N. Kenny, A. Kelly (2007, s. 73)

Michael originally comes from (1)..... .

Michael has spent a total of (2)..... in space.

Michael studied (3)..... at university.

In 1999 Michael first (4)..... .

In his most difficult space walk, he had to put a new (5).....
on a satellite.

Michael was surprised to find that the Moon is (6)..... .

Kľúč: 1. England, 2. 374 days, 3. physics, 4. walked in the space, 5. computer, 6. brown.

Prepis nahrávky č. 8 (S. Ireland, 2008, s. 127)

On Wednesday we can expect a quite a few showers across most of the United Kingdom, and in Scotland we may see some heavy rain, which could last for several hours in some places. Temperatures will remain low everywhere. By evening the rain will disappear but the clear skies mean that on Wednesday night a widespread frost will develop, with the possibility of fog appearing in river valleys. There will be a lot of bright sunshine around again on Thursday, with light winds, but it will get a little cloudier later on in the day. This cloud will not be heavy enough to produce any rain, however. Friday will be another beautiful day, but there is the chance of some snow falling on higher ground.

1. – 4. Úloha na priradovanie (matching) (odporúčaná úroveň A2 podľa SERR)

For questions 1 – 4, write a letter (A – D).

1 Wednesday	A frosty
2 Wednesday night	B sunny and windy
3 Thursday	C sunny and snowy
4 Friday	D rainy

Kľúč: 1. D, 2. A, 3. B, 4. C

2.2.4 Úlohy zamerané na vyvodenie implicitných myšlienok a informácií

Prepis nahrávky č. 9

Interviewer: *What were the things in Britain that you found most strange when you first arrived?*

Mathew: *Well, the first thing is driving on the wrong side of the road...that would be the –that was very strange because you have this automatic reflex when you go out into the street to look one way and a couple of times I did that and I almost got hit by cars and bikes and all, you know. It's dangerous. It really is dangerous. And you have to teach yourself to look the other way.*

Interviewer: *Someone said that Britain and the United States are divided by a common language here?*

Mathew: *Oh, yeah-tremendous amount of difficulty but I'm starting to pick it up now-all the lingo and slang and all those-but there's definitely a difference.*

Interviewer: *Can you give me any examples?*

Mathew: *Well, the big-I'd say some of the biggest one would be the word 'queue' which means in America 'line'. I never heard the word 'queue' before. Um-what you call 'chips', I call 'French fries'. I never heard them called 'chips'. Um-there's so many- um-words that are different. Ah-'crisps' which mean 'potato chips'. Yeah, that's –we call them 'potato chips' or 'chips' in America. You call them 'crisps' here. So when I heard the word 'chips', I was thinking of 'crisps' and not French fri-you know-it's very confusing but-um-but just some of the expression like-er- 'mate' you know and 'love'. Those-you know-they're funny. You don't hear them. You don't hear them in America.*

Interviewer: *What about with young people-with people your own age-I mean, do you notice differences there?*

Mathew: *I do notice some differences-er-I think-ah I think the younger people in Britain are-they seem to be-much more radical than the younger people in the United States. I noticed that. Ah-the dress is different. You see a lot of-I see a lot of males here with earrings in one of their-in one of their ears. You don't see that in America that much. Somet-maybe here and there, but not, not like you see it here. Ah-so many of the young people wear black-clothing-you know. I don't-you don't see the other colours. At home you see all different types of bright colours-and in England you see so much black. Especially on the women.*

Interviewer: *You don't like that?*

Mathew: *Not really. It's just my own preference. I like -I'd rather see different colours here and there-not all-not all one colour. Everyone looks like Madonna.*

Interviewer: *When you say 'radical'-do you-are you just thinking of clothes or anything else?*

Mathew: *Um-No. I think-er-radical as in going against the norms-could you say? Not only in clothing but I think in politics too whereas in America-er-you don't find that as much. Oh, also, another difference is the young-er-the younger people are-they're more politically aware on a larger level. See a lot of the -a lot of the Americans-they're aware of-er-government of the United States and maybe a few other countries but not as many countries in Europe or they just have a vague understanding of how those other countries are run -not as widespread. Whereas here, I think that they -er-the kids get to know about how different countries are run at a much younger level and they know all about the United States and how it's run.*

Interviewer: *What do you think the reasons are for that?*

Mathew: *Um-that's a good question-um-well; I think that the reasons are -just because of the Press. You hear so much about America here that people are-they're into it-they want to know what's about and how it's*

run. And so many of our policies in America affect Britain that they want to understand how policies are made and all that and seeing that doesn't work on the other level like Britain's policies don't –I mean, they can affect us, but not to as great an extent and therefore you don't hear as much about Britain and people don't know as much about it.

1. – 2. Úloha vyžadujúca od respondenta doplnenie odpovede (open-ended task), zameraná na zistenie špecifických informácií (odporúčaná úroveň B1 – B2 podľa SERR)

1. When he first visited Britain he found atypical that people
.....
2. Young people's clothes in America are much more.....than those in London.

3. Úloha s voliteľným výberom odpovede zameraná na zistenie špecifických informácií

The two people are **NOT** speaking about differences in

- a) driving
- b) language
- c) national meals
- d) young people

4. – 5. Úloha s voliteľným výberom odpovede zameraná na vyvodenie implicitných myšlienok

Which of these words best describes the man?

- a) intolerant
- b) hypocritical
- c) nervous
- d) frank

What is the man's attitude to Britain?

- a) He has a negative view of Britain.
- b) He is interested in getting to know Britain.
- c) He is not very happy in Britain.

6. Úloha s voliteľným výberom odpovede zameraná na zistenie hlavnej myšlienky

Choose the best topic for the recording:

- a) Bad habits of British
- b) National cuisines
- c) An American in London
- d) Radical Americans

Kľúč: 1. people drove on the wrong side, 2. bright, 3. c) national meals,
4. d) frank, 5. b) He is interested in getting to know Britain,
6. c) An American in London

ZÁVER

V súčasnosti sa naša spoločnosť a s ňou aj naše školstvo nachádza uprostred zmien, ktorých cieľom je priblížiť sa úrovni západoeurópskych krajín vo všetkých oblastiach života. V súvislosti s týmito zmenami zaznamenávame aj zmeny v oblasti výučby cudzích jazykov, najmä anglického, o ktorý je veľký záujem nielen medzi žiakmi a študentmi, ale aj medzi dospelými. V ostatných rokoch sa zásadne zmenil prístup vo vyučovaní anglického jazyka. Výskumy v oblasti psychológie, pedagogiky, teórie učenia a ďalšie ukázali, že donedávna prevažujúca gramaticko-prekladová metóda vyučovania cudzích jazykov je neefektívna a bola nahradená komunikatívnym prístupom s dôrazom na produktívne zručnosti hovorenie a písanie. Ibaže do tejto fázy zvládnutia cudzieho jazyka žiak/študent dospeje za predpokladu, že v optimálnej miere zvláda receptívne zručnosti počúvanie a čítanie s porozumením.

Tento metodický materiál je určený pre učiteľov základných a stredných škôl, ktorí sa snažia zlepšiť kvalitu a efektivitu vyučovania a skúšania tvorbou kvalitných testov. Naším zámerom bolo poskytnúť učiteľom základné teoretické poznatky z oblasti testovania, klasifikácie a vlastnosti testov, ako aj postupy prípravy testov v anglickom jazyku. Sústredili sme sa najmä na receptívne jazykové zručnosti, a to čítanie s porozumením a počúvanie s porozumením, na vytváranie rôznych typov úloh zameraných na rôzne funkcie (čiastkové zručnosti), pozornosť sme venovali typom textov a nahrávok, výhodám a nevýhodám niektorých testových úloh. Praktická časť je výsledkom nášho niekoľkoročného úsilia v oblasti vytvárania testových úloh so zameraním na čítanie a počúvanie s porozumením a ich overovania. Práve takéto typy úloh absentujú alebo sa vyskytujú len v malom počte v učebniciach anglického jazyka, ale sú najviac potrebné nielen na úspešné zvládnutie maturitného testu, ale celkové pochopenie čítaného a počúvaného textu a celkového progresu študenta.

ZOZNAM BIBLIOGRAFICKÝCH ODKAZOV

ALDERSON, J. C., and BACHMAN, L. F. 2000. *Assessing Reading*. Cambridge : Cambridge University Press. ISBN 0 521 59999 7

ANDERSON, A., and LYNCH, T. 1988. *Listening*. Oxford : Oxford University Press. ISBN 0 19 437135 2

BROWN, G. 1995. Dimensions of difficulty in listening comprehension. In D. J. Mendelsohn and J. Rubin (eds.) *A guide for the teaching of second language listening*. San Diego : Dominie Press

BUCK, G. 2001. *Assessing Listening*. Cambridge : Cambridge University Press. ISBN 0 521 66661 9

CARROLL, J. B. 1972. Defining language comprehension. In R. O. Freedle and J. B. Carroll (eds.) *Language comprehension and the acquisition of knowledge*. New York : John Wiley and Sons.

CLARK, H. H., and CLARK, E. V. 1977. *Psychology and language : An introduction to psycholinguistics*. New York : Harcourt Brace Jovanovich.

DAVIES, A., BROWN, A., ELDER, C., HILL, K., LUMLEY, T. & McNAMARA, T. 1999. *Studies in Language Testing 7*. University of Cambridge Local Examinations Syndicate. ISBN 0 521-658764

DYMOND, S., KENNY, N., FRENCH, A. 2005. *KET Testbuilder*. Macmillan Education. ISBN 1 40506976 7

FREEDLE, R., and KOSTIN, I. 1996. *The prediction of TOEFL listening comprehension item difficulty for minitalk passages: implications for construct validity*. Princeton, NJ : ETS Research Report RR 96-29

HUGHES, A. 1989. *Testing for Language Teachers*. Cambridge University Press. ISBN 0 521 27260 2

IRELAND, S., and KOSTAM, J. 2008. *Vocabulary for PET*. Cambridge University Press. ISBN 978-0-521-70821-0

KENNY, N., KELLY, A. 2007. *Ready for PET*. Macmillan Education. ISBN 978-0-230-01030-7

LAPITKA, M. 1996. *Tvorba a použitie didaktických testov*. Štátny pedagogický ústav Bratislava. ISBN 80- 85756-28-5

LUQUE-MORTIMER, L. 2005. *PET Testbuilder*. Macmillan Education. ISBN 1-405-06298-3

MADSEN, H. S. 1983. *Techniques in Testing*. Oxford University Press. ISBN 0-19-434132-1

McNAMARA, T. 2000. *Language Testing*, Oxford University Press. ISBN 13:9780 194372220

OAKESHOTT-TAYLOR, John. 1977. Information redundancy, and listening comprehension. In R. Dirven (ed.) *Listening comprehension in foreign language teaching*. Kronberg/Ts.: Scriptor

RIVERS, W. M. Listening comprehension. In *Modern Language Journal*, 1996, č. 50, s. 196-202.

WEIR, C. 1993. *Understanding & Developing Language Tests*. Prentice Hall Europe. ISBN 0-13-947532-X

www.edict.com.hk/vlc/cloze/cloze.htm

Priloha A

Table 5.2. *Tasks for testing understanding of literal meanings*

Body movement tasks

- Test-takers are given commands to move various body parts (raise your right hand, go to the door etc.).
- Simon says: test-takers are given commands to move various body parts (e.g. raise your right hand, go to the door etc.) and only do so if the command is preceded by “Simon says”.
- Test-takers are told to draw a certain object (e.g. draw a rose, draw a circle if you are a girl etc.).

Retention tasks

- Test-takers listen to two utterances and indicate whether they were the same or different.
- Test-takers listen to an utterance and write it down.

Picture tasks

- Test-takers listen to a statement, and then look at a number of pictures and indicate which represents the statement.
- Test-takers look at a picture and listen to a number of statements, and then choose which is relevant to the picture.
- Test-takers are given a pile of about ten pictures and listen to a series of utterances; they have to choose a picture of the object mentioned in each utterance.
- Test-takers are shown a complex picture with many things happening in it, they hear a series of statements about the picture and indicate whether these are true or false.
- Test-takers look at four pictures labelled A,B,C and D, and listen to a series of utterances (e.g. it is raining, the man is wearing a suit) and indicate which picture each utterance applies to.
- Test-takers look at five small pictures, listen to four short utterances, and select the picture being described in each utterance.
- Test-takers see a series of simple diagrams (e.g. lines, squares, rectangles, circles etc. arranged in a variety of patterns), listen to statements describing these, and indicate which diagram is being described.

Conversation tasks

- Test-takers listen to a statement followed by a response, and indicate A if the response was appropriate, and B if it was not.
- Test-takers listen to a question followed by three possible responses, and indicate which was the most appropriate.
- Test-takers listen to a statement followed by three possible continuations, and select the one that would continue the conversation best.
- Test-takers listen to a short dialogue (usually persons A,B and A again), and then listen to a short question about it, to which they choose one of three (or four) options (usually written in a booklet).

Self-evident comprehension tasks

- Test-takers are given a series of statements and asked to indicate whether they are true or false (e.g. the snow is white, Paris is in Spain).
- Test-takers listen to statements made about some sort of visual (or object), and indicate whether they are true or false.
- Test-takers are given arithmetic calculations and indicate whether they are right or wrong (e.g. three plus three is seven).

Adapted from Valette (1977) and Heaton (1990)

Priloha B

Table 5.3. *Tasks for going beyond local literal meanings*

Understanding gist

- Test-takers listen to recordings from the radio, and indicate what type of programme they are listening to (e.g. news, sports, weather, fashion etc.).
- Test-takers listen to a description of a person, place or thing they are all familiar with, and write down its name, or what it is (perhaps in their native language).

General passage comprehension

- Test-takers listen to a monologue or dialogue, and then answer a number of multiple-choice questions (either spoken or written questions).
- Test-takers listen to a monologue or dialogue, and then answer a number of short-answer comprehension questions on it.
- Test-takers listen to a short talk or lecture, read a number of statements and select which are correct given the talk.
- Test-takers listen to a short talk or lecture and answer comprehension questions on it.
- Test-takers listen to a short talk or lecture, and then read a short summary of it in which some words or phrases have been deleted and replaced with blanks, they fill in the blanks with content appropriate to the talk.

Information transfer tasks

- Test-takers are given a map and a starting point, they follow directions on the map, and then indicate the destination (the instructions can be extremely complex and as an example Heaton (1990) recommends listening to a description of a robbery and then following the police chase, periodically indicating where the robbers are).
- Test-takers listen to an announcement of some information (e.g. a timetable or result of a competition) and fill in the information in a grid.
- Test-takers are given a goal (e.g. arrive in Paris before midnight, solve a problem), they listen to an announcement or explanation, find the information necessary to complete their goal, and then do the task.
- Test-takers listen to a person on the telephone and take a message according to the speaker's instructions.
- Test-takers look at picture (e.g. a street scene, a room) and draw in objects or other details according to instructions (draw a table and two chairs in front of the café, draw a vase of flowers on top of the table), this can be expanded into a narrative (or dialogue).
- Test-takers see a series of pictures and listen to a talk or discussion and then classify the pictures based on that (e.g. a set of children's drawings representing different developmental stages, which need to be put in order based on a talk about child development).

Adapted from Valette (1977) and Heaton (1990)

Názov: **Tvorba didaktických testov v anglickom jazyku**
Autor: Mgr. Mária Marciová
Recenzenti: doc. Zuzana Straková, PhD.
Mgr. Ľubica Bekéniová
Vydavateľ: Metodicko-pedagogické centrum v Bratislave

Odborná redaktorka: Mgr. Terézia Peciarová
Grafická úprava: Ing. Monika Chovancová
Vydanie: 1.
Rok vydania: 2011
Počet strán: 75

ISBN 978-80-8052-364-0